

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ

АГЕНЦИЈЕ ЗА СТАТИСТИКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2011. ГОДИНУ

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Сарајево 2012.

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ СТАТИСТИКЕ	5
1.01 Статистика становништва	5
1.02 Статистика тржишта рада	6
1.03 Статистика образовања	7
1.04 Статистика културе	7
1.06 Расподјела дохотка и животни услови	7
1.07 Статистика социјалне заштите	9
1.10 Статистика криминалитета	9
2. МАКРОЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ	10
2.02 Годишњи економски рачуни	10
2.06 Статистика цијена	10
2.07 Статистика робне размјене са иностранством	11
3. ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ	12
3.01 Годишње пословне статистике	12
3.02 Краткорочне пословне статистике	14
3.03 Енергетска статистика	17
3.04 Статистика саобраћаја	18
3.06 Статистички пословни регистар	19
4. СТАТИСТИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА	21
4.01 Статистика пољопривреде	21
4.02 Пољопривредне структуре	21
4.04 Пољопривредни рачуни и цијене	22
4.05 Статистика шумарства	22
4.06 Статистика рибарства	22
5. МУЛТИДОМЕНСКЕ СТАТИСТИКЕ	23
5.03 Статистика животне средине и рачуни	23
5.07 Информацијско друштво	24
6. ПОДРШКА ЗА СТАТИСТИЧКЕ ПРОИЗВОДЕ - ИНФРАСТРУКТУРА	25
6.01 Класификације	25
6.02 Обуке	26
6.03 ИТ подршка, стандарди и алати за статистичку производњу	26
6.06 Информисаност и дисеминација	27
6.09 Међународна сарадња и европске интеграције	28
7. АДМИНИСТРАТИВНА ПОДРШКА	33
7.01 Управљање ИТ инфраструктуром	33
7.02 Људски ресурси	33
7.03 Управљање финансијским средствима	34
ПРОБЛЕМИ У РАДУ	35
ПРИЛОГ	37
Преглед публикација у 2011. години	39
Годишњи извјештај о спроведби Статистичког програма од значаја за Брчко дистрикт БиХ у 2011. години	41

УВОДНА РИЈЕЧ

Мисија Агенције за статистику Босне и Херцеговине је домаћим и страним корисницима података овезбиједити поуздане, разумљиве, квалитетне, правремене и међународно упоредиве статистичке информације о стању и трендовима на економском, демографском и социјалном подручју, на подручју животне средине и природних ресурса, оптималним кориштењем ресурса и редуковањем оптерећења давалаца података. Агенција за статистику Босне и Херцеговине ће даљим јачањем својих стручних и инфраструктурних капацитета учинити све да постане активан судионик Европског статистичког система, при томе респектирајући фундаменталне вриједности као што су професионализам, независност, непристрасност и отвореност, која ће понудити информације и услуге корисницима доброг квалитета и на разумљив начин.

У року од три мјесеца од истека календарске године, директор Агенције за статистику Босне и Херцеговине подноси годишњи извјештај о раду Агенције за статистику БиХ Савјету министара Босне и Херцеговине (члан 22. Закона о статистици Босне и Херцеговине - Службени гласник БиХ, бр. 26/04).

Извјештај је структуриран на начин да корисницима статистичких података и институцијама које прате наш рад, пружи интегралну слику рада Агенције у једној пословној години, а у односу на приоритетне задатке који су дефинисани у Статистичком програму Босне и Херцеговине за период 2009 - 2012. година.

У 2011. години спроведена је у оквиру Еуростатовог пројекта „Глобална процјена статистичких система земаља кандидата и потенцијалних кандидата као и земаља које припадају европској политици комшијства (ЕНП земље)“ и Глобална процјена (Adapted Global Assessment - AGA) националног статистичког система Босне и Херцеговине.

Еуростат је иницирао АГА процес на основу захтјева Агенције за статистику Босне и Херцеговине у децембру 2009. године. Процјену су вршила два експерта: гдин. Günter Kopsch (бивши директор Destatis-а, Њемачка), као водећи експерт, и гдин. Jan Vufuglien (Статистика Норвешке). Резултати процјене заснивају се на опсежном прегледу током двије мисије које су биле одржане крајем марта и у првој половини јуна 2011. године.

Препоруке које су изнијете од стране експерата у Глобалној процјени статистичког система у БиХ ће бити уграђене у Статистички програм БиХ 2013-2017. године.

У 2011. години Агенција је реализовала и спровела (заједно с ентитетским заводима за статистику) 149 статистичких истраживања и активности, публиковала је 12 тематских публикација и 200 саопштења, одржала 12 редовних конференција за новинаре и 2 тематске конференције за новинаре, те одговорила на око 200 захтјева корисника.

У 2011. настављена је хармонизација босанскохерцеговачке статистике у складу са стандардима Европске уније. Посебна побољшања постигнута су гледе поузданости података и њихове доступности преко интернетских страница. Важност интернетских страница Агенције за статистику БиХ битно је порасла када је ријеч о таквом облику дисеминације података, стога ће се наставити с обогаћивањем страница новим садржајима.

У контексту процеса придруживања и његова оквира, који је задан Споразумом о стабилизацији и придруживању, као и другим претприступним документима, 2011. је спровођен низ пројеката финансираних средствима из претприступних фондова.

Планирани циљеви програма и плана спроведбе статистичких истраживања и активности из домена демографских и социјалних статистика везани за редовна истраживања у цијелости су извршени. Због ограничених ресурса није постигнут очекиван развој статистичких производа чија израда битно придонноси унапређењу укупне квалитете програма из домена статистике економских и пословних статистика.

Ради даљег усклађивања с Еуростатовим препорукама радило се на прилагодби постојећих и развоју нових истраживања из подручја статистике становништва, тржишта рада, образовања, културе, личне потрошње и правосуђа.

1. ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ СТАТИСТИКЕ

1.01 Статистика становништва

Витална статистика (рођени, умрли, закључени и разведени бракови)

Током 2011. године припремљена су и објављена четири саопштења о природном кретању становништва.

Урађене су табеле за ниво БиХ из области виталне статистике за 2010. годину (коначни подаци) и објављене у тематском билтену Демографија, као и табеле по захтјевима ЕУРОСТАТА и УН-а.

У сарадњи са УНИЦЕФ-ом рађено је на пројекту МОНЕЕ, у склопу којег су дати подаци за 2010. годину за више области.

Статистика миграција

Агенција за статистику Босне и Херцеговине надлежна је да публикује податке на државном нивоу у вези унутрашњих миграција. У фебруару 2011. године објављено је друго саопштење о унутрашњим миграцијама за 2010. годину. У овом саопштењу обухваћени су сви становници Босне и Херцеговине, разврстани по полној и старосној структури, који су регистровали промјену њиховог пребивалишта, укључујући и кретања између ентитета и Брчко дистрикта БиХ. У саопштењу су такођер дати подаци о укупном броју досељених и одсељених лица у ФБиХ, РС и Брчко дистрикту БиХ, као и подаци о миграционом салду.

УНДП БиХ је покренуо пројекат под називом *Year - „Програм запошљавања и задржавања младих„*. Предвиђено је да програм траје 36 мјесеци тј. од септембра 2009. до септембра 2012. године. У оквиру тог пројекта представници Агенције за статистику су чланови радне групе за методологију и стратегију заједно са представницима надлежних министарстава који представљају „извор података“ за статистику међународне миграције.

Резултат рада радне групе за методологију је припремљен нацрт Методологије за прикупљање, хармонизацију, размјену и дисеминацију статистичких података о миграцији у БиХ; Документ Анализа тренутног нивоа усклађености статистике миграција у БиХ са ЕУ регулативом 862/2007; Заједнички рјечник кључних појмова за статистику миграција.

Резултат рада радне групе за стратегију је припремљен Нацрт Стратегије и Акционог плана.

Попис становништва домаћинстава и станова

Приједлог Закона о попису становништва, домаћинстава и станова у БиХ 2011. године који је припремила Привремена комисија скупштине БиХ усвојен је на Заступничком дому Парламентарне скупштине БиХ, али у току 2010. и 2011. године није прошао процедуру усвајања у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ.

Током 2011. године настављен је рад на претприпремама за попис становништва, домаћинстава и станова.

Припремљен је сљедећи методолошки материјал:

- план инструктажа за Пилот попис,
- презентације које ће се користити приликом обуке учесника у Пилот попису,
- нацрт Упутства за организацију Пилот пописа,
- нацрт организационо-методолошког упутства за самопописивање чланова ДКП БиХ и

- нацрт организационо-методолошког упутства за пописивање лица на издржавању казне затвора и заводско васпитних мјера.

Услов за тестирање комплетног пописног инструментарија у Пробном попису је Закон о Попису становништва, домаћинстава и станова.

Дјелатности Сектора за статистичке методологије, стандарде, планирање, квалитет и координацију на подручју пописа становништва биле су везане за припрему узорка за пробни попис и за израду методологије постпописне анкете. Те активности су урађене у сарадњи са колегама из Одсјека за демографију.

Координиран је рад са ентитетским заводима и направљен је заједнички приједлог узорка за пробни попис у двије варијанте које се разликују једино према величини узорка. Прва варијанта обухвата 44 пописна круга у узорку (22 ФБиХ, 18 РС, 4 Брчко), док је друга базирана на узорку од 60 пописних кругова (33 ФБиХ, 21 РС, 6 Брчко). Величина узорка ће зависити од расположивих средстава за пробни попис. Узорак је дизајниран као непробабилистички циљани узорак који ће омогућити тестирање цјелокупне методологије на терену. Мапе пописних кругова изабраних у узорак су припремљене у све три статистичке институције.

Такођер је за потребе постпописне анкете, а у оквиру пројекта ЕУПХЦ-а, направљена методологија анкете са циљем да се изврше контроле квалитета обухвата и садржаја (одговора) на попису становништва. Методологија је обухватила све потребне аспекте ове анкете и усклађена је са стандардима и препорукама. У сарадњи са Одсјеком за демографију направљен је и драфт упитника који ће се користити на постпописној анкети који ће се такођер тестирати током пробног пописа становништва. Унутар Сектора је направљена верзија методологије постпописне анкете на нашем језику.

1.02 Статистика тржишта рада

Статистика зарада, запослености и незапослености

Урађене су табеле на нивоу БиХ за област која покрива просјечне зараде (брutto и нето), запосленост и незапосленост. Подаци по економским активностима (секторима) исказују се на мјесечном, кварталном, полугодишњем и годишњем нивоу. Дисеминација се врши кроз саопштења и објављивањем на веб страници Агенције за статистику БиХ, као и мјесечном објављивању у Службеном гласнику БиХ.

Анкета о радној снази

Агенција за статистику Босне и Херцеговине заједно са статистичким ентитетским канцеларијама спровела је и завршила по шести пут, самостално, Анкету о радној снази 2011. године и добивене податке публиковала кроз документ „Анкета о радној снази 2011 – коначни резултати“. По први пут у Анкету је укључен и Ad Hoc Modul: „Запосленост лица са здравственим потешкоћама“. Комплетни коначни резултати Анкете о радној снази 2011 – АРС 2011 су такођер доступни на веб страници Агенција.

Анкета о трошковима рада

Током септембра 2010. године радило се на спровођењу Анкете о трошковима рада 2009, а у 2011. години радило се на формирању базе података на нивоу БиХ, њеном чишћењу и припреми за

анализу података. Анализиране су све могућности за израду табела по препорукама Еуростата, као и сагледавање препрека које коче израду свих табела (непостојање НУТС-а, изостанак пописа становништва итд). И даље је остао проблем из Пилот истраживања, који може имати за посљедицу необјављивање података из Анкете о трошковима рада на нивоу БиХ, а састоји се у томе да, Агенција за статистику БиХ не може добити микроподатке из Републичког завода за статистику РС који се односе на тај ентитет.

1.03 Статистика образовања

Статистика основног, средњег и високог образовања

Из области образовања објављена су два саопштења о образовању које обухвата податке о предшколском, основном, средњем и високом образовању у БиХ. У саопштењима су дати и подаци о наставном особљу и опремљености у образовним установама. Агенција за статистику БиХ и ентитетски заводи за статистику су укључени у пројекат "Јачање капацитета развоја људских ресурса", а један од циљева пројекта је унапређење статистике образовања и успостављање јединствене методологије на ентитетском и државном нивоу, а у складу са ЕУ и међународним стандардима и захтјевима (UNESCO, OECD, ЕУРОСТАТ).

1.04 Статистика културе

Култура и умјетност

Из области културе, објављен је билтен "Култура и умјетност". Подаци у овом билтену су резултат агрегирања података ентитетских завода за статистику који се односе на област културе и умјетности, за период 2006-2010. године. Билтен садржи доступне податке о радио и ТВ станицама, биоскопима, позориштима и библиотекама.

Агенција и ентитетски заводи за статистику су судјеловали у пројекту „Култура за развој“, који у оквиру партнерског односа спроводе UNDP, UNESCO и UNICEF, у сарадњи са МСР, ентитетским министарствима културе и образовања, као и другим институцијама надлежним за област културе и образовања у БиХ. Као резултат овог пројекта урађени су статистички обрасци са методологијом за извјештавање из области културе (17 образаца са пропратним адресарима), а у складу са препознатим европским праксама, односно препорукама ЕУРОСТАТ-а. Ови обрасци су основ и радни материјали који ће у будућности трпити ажурирање и дораде од стране статистичких институција.

По први пут је спроведено Истраживање пословних субјеката из области културе, са циљем пружања података о култури и активностима, у контексту њеног доприноса запошљавању, развоју и интелектуалном дијалогу. Овим истраживањем су обухваћени пословни субјекти чије су дјелатности у складу са Класификацијом дјелатности БиХ 2010, која је усклађена са ревизијом NACE 2 Класификације дјелатности и UNESCO-вим Оквиром за статистику из области културе.

1.06 Расподјела дохотка и услови живота

Анкета о потрошњи домаћинства 2011

Рад на пословима Анкете о потрошњи домаћинства 2011 (АРК 2011) током 2011. године био је усмјерен на спроведбу анкетирања домаћинства на терену, на контролу теренског рада од стране супервизора из регионалних одјељења и од стране методолога из централних канцеларија, унос података и креирање базе података,

анализу података по кварталу, те на припрему процедура за едитирање и импутацију података у циљу добијања чисте базе података спремне за финалну анализу.

Теренски рад је спроведен на основу унапријед направљених кварталних алокација узорка по пописним круговима и анкетарима на начин да се осигура равномјерна оптерећеност истих и постигне економичност у висини трошкова превоза на терену. Укупно је комплетно анкетирано 7389 домаћинстава.

Рад анкетара и супервизора је редовно праћен и контролисан од стране супервизора из регионалних одјељења и методолога из централних канцеларија с циљем осигурања стриктне имплементације анкетне методологије и упутстава за анкетаре и супервизоре. Поред тога, циљ контрола теренског рада био је и праћење актуелне стопе неодговора по кварталу и стратумима у смислу постизања циљане величине узорка. Током године извршено је 407 теренских контрола и 2412 телефонских. Проблеми у имплементацији анкетне методологије су рјешавани на основу упита од стране анкетара и супервизора, те приликом њиховог уочавања током редовних контрола теренског рада. У току првог полугодишта теренског рада, евидентирана је стопа неодговора домаћинстава од 24.1% што је више од планиране, те је било потребно извршити редизајнирање узорка које је и учињено с циљем стварања услова за постизање циљане финалне величине узорка од око 7500 анкетираних домаћинстава. Повећање узорка је било потребно само у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко дистрикту Босне и Херцеговине.

Унос података је извршен у планираној динамици у Blaise апликацији која омогућава контролирани унос. Кварталне базе података су обједињаване и експортиране у SPSS формат у којем је касније вршена анализа података.

Анализа података је извршена за прва три квартала и добијени су прелиминарни, непрочишћени и непондерисани резултати о просјечној мјесечној укупној и потрошњи по СОICOP одјељцима по домаћинству, за БиХ, ентитете и дистрикт. Поред тога је извршена и анализа прихода и добијени су истоврсни подаци о просјечном мјесечном укупном приходу и приходу по врстама по домаћинству, за БиХ, ентитете и дистрикт. Извршена је и прелиминарна анализа сиромаштва на основу методологије релативног сиромаштва прописане ЕУ регулативама и стандардима. Компарације ради, анализа сиромаштва је извршена кориштењем потрошног и приходовног приступа. Подаци су приказани за БиХ, ентитете и дистрикт. Синтаксе направљене током прелиминарне анализе бити ће кориштене за финалну анализу на основу прочишћене и комплетиране базе података која ће се добити након извршених процедура едитовања и импутације.

У циљу добијања чисте и комплетиране базе података започете су припреме за израду процедура едитовања и импутације података. Полазни основ ових активности чиниле су истоврсне процедуре кориштене у АРК 2007 развијене у сарадњи са колегама из Завода за статистику Републике Италије-ISTAT-а. Рад на овим активностима био је временски усклађен са динамиком Twinning пројекта са Статистиком Данске чији је централни дио повезан едитовању и импутацији података на АРК 2011 у циљу добијања планираних резултата на љето 2012. године.

Како је Twinning пројекат почео са значајним закашњењем, самостално је започет рад на процедурама едитовања и импутације и до сада су адаптиране процедуре за прву половину од девет фаза рада. Будући да је теренски рад на АРК 2011. завршен у јануару 2012. и да ће унос података за комплетну 2011. годину бити финализиран у фебруару, завршетак израде процедура едитовања и импутације ће бити извршен према плану. Очекује се и стручна помоћ у раду на овим процедурама кроз Twinning пројекат са Статистиком Данске тако да ће резултати АРК 2011 бити доступни у складу планираном динамиком.

1.07 Статистика социјалне заштите

Корисници и установе социјалне заштите

На основу података ентитетских завода за статистику, припремљен је билтен "Социјална заштита у БиХ", који је обухватио податке о корисницима свих облика, мјера и услуга социјалне заштите, али и податке о установама социјалне заштите и запосленима у тим установама, у периоду 2005-2010. Подаци су разврстани по старости корисника, степену угрожености, врсти социјалних потреба и установама за пружање социјалне помоћи.

1.10 Статистика криминалитета

Припрема за спровођење истраживања из области статистике криминалитета

У 2011. години Агенција за статистику БиХ је почела са прикупљањем података од Суда БиХ за оптужена пунољетна лица против којих је казнени поступак правосмоћно окончан. Међутим, и даље немамо одговор од стране Тужилаштва БиХ које би требало достављати податке о пунољетним лицима против којих је поступак по казненој пријави и претходни поступак завршен. Крајем 2011. године је такођер, обављен разговор са правосудним органима Брчко дистрикта БиХ у циљу постизања договора да Суд и Тужилаштво БД БиХ у наредном периоду достављају податке о статистици криминалитета на унифицираним обрасцима које је креирала Агенција за статистику БиХ. Уколико би правосудне институције у току 2012. године пристале и почеле да достављају податке о статистици криминалитета, Агенција за статистику БиХ ће бити у могућности да почне са објавом агрегираних података у области статистике криминалитета на нивоу БиХ.

2. МАКРОЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ

2.01 Годишњи економски рачуни

Обрачун БДП за ниво БиХ

Извршен је обрачун БДП за ниво БиХ по производном приступу за 2010. годину у текућим и сталним цијенама. Подаци су објављени на нивоу А60. У циљу осигурања конзистентности у примјени методолошких поставки из SNA93 и ESA95 урађена су одређена методолошка побољшања у процјени Бруто домаћег производа према производном приступу. Методолошка побољшања односе се на обрачун додане вриједности за осигуравајућа друштва. Полазећи од методолошких побољшања примијењених на обрачун за 2010. годину урађене су корекције до сада објављених серија података. У Билтену је објављена упоредива серија података за период 2005-2010.

Извршен је обрачун БДП за БиХ по доходном приступу за 2010. годину и објављен на А17.

Извршен је обрачун БДП за БиХ по расходном приступу за период 2010. годину у текућим и сталним цијенама. Због активности на имплементацији нове КД БиХ 2010 објављени су прелиминарни подаци БДП за 2010.

Објављено је саопштење БДП и стварна индивидуална потрошња (СИП) у стандарду куповне моћи (СКМ) за 2010. годину.

Обрачун улагања средстава у инвестиције

Извршен је обрачун улагања средстава у инвестиције правних лица у 2010. години. Због постојећег проблема везаног за достављање комплетне базе података из РЗС РС обрачун је урађен кориштењем анонимних микроподатака РЗС РС и комплетне базе података достављене од стране ФЗС ФБиХ и Брчко дистрикта БиХ.

Пилот истражива ње

У оквиру IPA-2008 Regional ажуриран је опис извора и метода кориштених у компилацији нефинансијских националних рачуна, припремљених у оквиру IPA 2007. На основу спроведеног Пилот истраживања о структури прихода и међуфазне потрошње израчунати су инпут/ оутпут коефицијенти. Израчунати коефицијенти би требали бити основ за обрачун сталних цијена примјеном метода двоструких индикатора (IPA 2009).

2.06 Статистика цијена

Индекси потрошачки х цијена у БиХ

Редовно објављивање саопштења са Индексима потрошачких цијена за ниво БиХ и Брчко дистрикт БиХ, те саопштења са Просјечним цијенама одабране листе производа за ниво Босне и Херцеговине.

Израчунати су пондери из Анкете о потрошњи домаћинстава из 2007. године и додатних истраживања, цјеновно ажурирани и примјењени за израчунавање Индекса потрошачких цијена, од јануара 2011. Нова база за израчунавање је 2010 = 100.

Извршено је усклађивање примјењених шифара производа са тренутно важећом COICOP класификацијом

Индекс произвођачких цијена

Индекси произвођачких цијена за домаће тржиште Босне и Херцеговине су објављени за период од 2007. до 2010. након чега је отпочело редовно мјесечно објављивање наведених индекса. Подаци

потребни за израчунавање Индекса произвођача за спољно тржиште се редовно прикупљају од децембра 2009. године, уносе у апликацију, те се припрема експериментално израчунавање наведеног индекса за ниво Босне и Херцеговине, као и експериментално израчунавање укупног индекса произвођачких цијена за ниво Босне и Херцеговине.

Европски програм поређења

У оквиру Европског програма поређења – Паритет куповне моћи, Агенција за статистику је спровела све активности дефинисане Еуростатовим Планом рада за 2011. Еуростату су у планираним роковима достављени сви потребни подаци о спроведеним истраживањима: Е 11 -1 „Услуге“, Е 11 -2 „Намјештај и здравство“; „Грађевинарство“; мјесечни индекси потрошачких цијена за 2010. годину, сет података статистике националних рачуна, те припремљена два методолошка поглавља о методологији спровођења пројекта у БиХ. На овај начин омогућено је израчунавање Бруто домаћег производа у стандарду куповне моћи БиХ за период 2008 – 2010. Сви задаци утврђени Програмом рада су и реализовани.

2.07 Статистика робне размјене са иностранством

Статистика спољне трговине

Агенција за статистику БиХ је вршила редовно мјесечно прикупљање, обраду и публикавање података о робној размјени БиХ с иностранством и објавила годишње податке за 2010. годину у Тематском билтену.

Подаци су редовно достављани Еуростату, Уједињеним народима, Дирекцији за економско планирање при Савјету министара БиХ, Централној банци БиХ и Министарству спољне трговине и економских односа БиХ у траженој форми.

Произведени су Индекси јединичних вриједности и редовна објава ће почети у 2012. години.

Агенција за статистику БиХ је испунила планиране активности и циљеве за 2011. годину у овој области уз одређене проблеме који су онемогућили спровођење адекватних контрола и побољшања квалитета података о робној размјени. Најважнији проблем је недостављање података са јединственим идентификацијским бројем твртки од стране Управе за индиректно опорезивање БиХ.

3. ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ

3.01 Годишње пословне статистике

Структурне пословне статистике

У подручју структурних пословних статистика (СПС) радило се на даљем развоју свеобухватног система структурних пословних статистичких истраживања за осигуравање показатеља о економским активностима пословних субјеката за БиХ и ентитете. Циљ успостављања система структурних пословних статистика је производња конзистентних и међународно упоредивих статистичких показатеља у складу са EU SBS (Structural Business Statistics) Регулативи No. 295/2008.

Током 2011. завршено је, раније започето, Пилот СПС истраживање за референтну 2009. годину. Резултати Пилот истраживања завршени су у јуну, а публикација „Структурне пословне статистике – Пилот истраживање за 2009“ објављена је у септембру 2011. године, као методолошки документ.

За извршење свеобухватних активности на развоју СПС раније је организована заједничка радна група састављена од методолога, узоркаша и ИТ стручњака из три статистичке институције. Радна група је током 2011. године завршила сљедеће документе: сачињен је општи методолошки оквир за СПС истраживања; припремљен је основни план активности с роковима по појединим фазама и извршиоцима; припремљен је основни дизајн СПС упитника и упутстава за попуњавање упитника; урађен је дизајн за избор узорка; сачињена је листа основних контрола за унос података и листа излазних варијабли и индикатора са начином њиховог рачунања; урађене су ИТ апликације за: унос и контролу података, рачунање микро варијабли и индикатора, обраду података, израду резултата истраживања и израчунавање тотала.

У 2011, на основу искуства из Пилот истраживања, дизајнирана су и спроведена прва редовна СПС истраживања за референтну 2010. годину. Као основни оквир за планирање и спровођење редовних СПС истраживања у 2011. користио се Статистички пословни регистар, који је прекласификован према новој класификацији дјелатности - КД БиХ 2010 (EU NACE Rev.2). Истраживањем су обухваћене сљедеће дјелатности пословне економије: рударство; прерађивачка индустрија; производња и дистрибуција струје, гаса и воде; грађевинарство; трговина; промет и складиштење; хотелијерство и угоститељство, те пословање некретнинама. На тај начин обухваћена је већина економских дјелатности груписаних у анексе I-IV EU SBS Регулативе. У истраживању је кориштен комбиновани метод пуног обухвата и узорка, у зависности од дјелатности и величине предузећа према броју запослених. Припремљен је комплетан инструментариј за спровођење истраживања (8 различитих форми образаца, зависно од дјелатности и величине предузећа); прикупљени су, исконтролисани и обрађени подаци истраживања и отпочело је уређивање података и анализа резултата истраживања. На основу утврђеног плана завршне активности на истраживању бити ће финализоване у 2012, тако да ће први резултати истраживања бити готови до краја марта, а публикација у виду допуњеног методолошког документа са финалним резултатима истраживања до краја септембра 2012. године.

Редовна производња структурних пословних варијабли и

индикатора наставити ће се у наредним годинама, с проширењем обухвата за анексе I–IV и креирањем посебних истраживања за развој преосталих СПС анекса (V–IX) из EU SBS Регулative 295/2008. Дио наведених активности бити ће реализован кроз IPA 2008 Пројекат и у том циљу урађене су све припреме, укључујући дефинисање потребних активности, метода рада и очекиваних резултата.

**Годишња
статистика
индустријске
производње**

У ентитетима и подружници Брчко прикупљени су и обрађени годишњи подаци о произведеним количинама, количинама производа утрошених за даљу производњу, промјенама залиха и продаји (реализовање) производа - количински и вредносно и достављени Агенцији за статистику БиХ. Агенција је обрадила достављене податке и објавила службене годишње податке о индустријској производњи у БиХ у 2010. години. Резултати су урађени према усаглашеној методологији и новој номенклатури индустријских производа НИП БиХ 2010, заснованој на EU PRODCOM листи из 2010 (EU Regulation No. 163/2010; PRODCOM „Products of European Community“).

За тематски билтен ТВ 05 „Индустријска производња у Босни и Херцеговини у 2010. години - претходни PRODCOM резултати“ припремљен је нови уводни текст који садржи сва детаљна објашњења везана за увођење нових стандарда. Ово је прва примјена нових европских стандарда (Класификација дјелатности - NACE Rev.2, Класификација производа по дјелатностима - CPA 2008 и важећа номенклатура индустријских производа - PRODCOM листа) у статистици индустрије БиХ.

У припреми публикације о индустријској производњи у БиХ у 2010. години (за коју је важећа PRODCOM листа 2011) припремљена је листа потребних измјена номенклатуре НИП БиХ 2010. тако да су прикупљени подаци агрегирани сагласно ЕУ захтјевима. Ово ће бити редовна пракса и у наредним годинама – сваке ће се године правити листа измјена у односу на НИП БиХ 2010. и публиковати резултати према PRODCOM листи важећој за референтну годину.

Због преласка на нове статистичке стандарде, припремљене су табеле повезивања нове номенклатуре НИП БиХ 2010 са старом НИП БиХ 2005 и извршено је прерачунавање историјских података и то у првој фази за 2009. како би се у публикацији могли упоредити збирни показатељи за двије узастопне године. Након тога су у ФЗС и РЗСПС прерачунати и подаци за период 2005 – 2008. који ће се накнадно агрегирати за ниво БиХ, укључујући и податке за ДББиХ.

При публикавању података за 2010. направљене су одређене измјене у начину представљања података, а то је усљедило након ЕУ појашњења везаних за приказ података о производњи оствареној на основу уговора. Све додатне активности везане за прелазак на нове статистичке стандарде узроковале су кашњење у објављивању резултата (повећан обим посла у ентитетима и Агенцији на контроли и усклађивању података).

Нова публикација „БиХ у бројевима“ обухвата и упоредне приказе годишњих података о индустријској производњи који су се до сада базирали на PRODCOM подацима, али су за 2010. годину, због упоређивања, кориштени мјесечни подаци (прикупљени по старим стандардима).

Спровођење PRODCOM истраживања треба ускладити са роковима

које је ЕУ поставила за PRODCOM резултате. Рок за достављање резултата Еуростату је 01. 07. текуће године за податке из претходне године. У Плану рада за 2011. годину Агенција није успјела договорити са ентитетима рокове достављања прелиминарних и коначних података који би омогућили припремање резултата за БиХ и њихово благовремено достављање Еуростат-у. У Плану Агенције рок за крајње резултате за БиХ био је 31. 07. Исти рок је дефинисан и у Плану рада РЗСРС, док је за ФЗС рок био 31. 09.

Обухват и комплексност истраживања бити ће углавном исти и у наредним годинама, а како се у БиХ за PRODCOM истраживање већ користе нови стандарди, неће бити разлога за одступање од захтјеваних ЕУ рокова.

Годишња статистика грађевинар- ства

У 2011. припремљени су и објављени годишњи резултати о извршеним грађевинским радовима у БиХ за 2010. На тај начин је настављено редовно годишње публикавање резултата о извршеним грађевинским радовима за БиХ. Први пут су годишњи резултати овог истраживања за БиХ публиковани у 2010., прво за 2008., а касније и за 2009.

На основу овог истраживања обрађени су и публиковани слједећи подаци: просјечан број радника на градилиштима у БиХ, укупан број одрађених часова радника на градилиштима, вриједност извршених радова на градилиштима према врсти грађевинских објеката, број и површина завршених зграда и станова, завршени станови према грађевинској величини и броју соба.

3.02 Краткорочне пословне статистике

Мјесечна статистика индустријске производње

На основу јединствене методологије израчунавања индекса обима индустријске производње у БиХ, која је донесена у оквиру CARDS Twinning Пројекта, од октобра 2009. почело је редовно објављивање индекса за ниво БиХ. ИТ рјешења која се користе за ове потребе развијена су у Агенцији за статистику БиХ. На основу извршених анализа мјесечних и годишњих података, достављених из ентитета и БДБиХ, евидентно је да још увијек има питања и проблема које треба темељито размотрити и ријешити.

Једно од основних питања које је остало отворено је утврђивање заједничког панела статистичких јединица за мјесечно истраживање и начина управљања панелом тако да се он одржава што је могуће стабилнијим. Показатељи квалитете су такођер важан елемент методологије, али ентитети и БДБиХ их још увијек не достављају. Анализом конзистентности резултата за БиХ и ентитетских показатеља утврђена је потреба за додатним усклађивањем.

У 2011. години обављене су припреме за даљи развој статистике индустрије, углавном везане за прерачунање постојећих серија индекса обима индустријске производње и за прелазак на имплементацију нових ЕУ статистичких стандарда (класификација дјелатности - NACE Rev.2 и важећа номенклатура индустријских производа -PRODCOM листа). Првенствено, то се односило на формулисање приједлога и избора приступа за прерачунавање историјских података (избор методе: микро, макро или комбиновани приступ); прегруписање података по новој

класификацији и номенклатури; израчунавање коефицијената конверзије; израчунавање новог система пондера и сл.

Агенција је припремила и ентитетима доставила конкретне приједлоге илустроване кроз изабрани примјер, али је заједничка група за имплементацију нових стандарда одлучила да, због међусобног усаглашавања различитих статистичких домена у статистици БиХ, прелазак на нове стандарде одгоди и имплементацију помјери са 2012. (како је било планирано за индекс индустријске производње) на 2013. При томе се планира истовремени прелазак на нове стандарде и на нову базу годину (2010). Помјерање имплементације за једну годину додатно ће узроковати повећање обима послова у 2013. у статистици индустрије (једна година тј. 12 мјесеци више у серији година за реконструкцију, пратеће контроле, анализе и усаглашавања).

У 2011. су редовно припремани и достављани специфични подаци или подаци у посебном формату важним корисницима (Дирекција за економско планирање БиН, ММФ, World Bureau of Metal Statistics, UN Statistics Division, Industrial and Energy Statistics Section ...). Такођер је редовно одговарано и на бројне друге упите и захтјеве осталих корисника и достављани службени подаци из статистике индустрије.

Мјесечна статистика туризма

У области „статистике туризма“ током 2011. године редовно су мјесечно публиковани мјесечни и кумулативни подаци из области „статистике смјештаја“ (број долазака и ноћења туриста по земљи пребивалишта и смјештајним капацитетима; расположивост смјештајних објеката с бројем соба и кревета).

Подаци су агрегирани на основу статистичких упитника прикупљених и обрађених на нивоу ентитета (Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске) и Брчко дистрикта БиХ и презентовани у форми мјесечног саопштења с коментарима о мјесечним и периодичним промјенама наведених варијабли.

Дефиниције и периодика праћења статистике смјештаја, сем дијела који се односи на непостојање јединствене категоризације угоститељских објеката на нивоу БиХ, углавном су усаглашени с препорукама ЕУРОСТАТ-а које се односе на тај дио статистике туризма.

Извршени су послови у вези са планирањем активности за имплементацију IPA 2008 пројекта за компоненту туризма која је намијењена даљем развоју и усаглашавању статистике туризма с ЕУ и WTO (World Tourism Organization) захтјевима и препорукама.

Активности ће бити обављене кроз пет планираних мисија и континуиран рад БиХ статистичара између мисија.

Подаци статистике туризма за БиХ се припремају и редовно достављају за објављивање у публикацијама Еуростат-а и UNWTO: „Potential Candidate countries and European Neighborhood Policy (ENP) countries“ и „UNWTO Compendium and Yearbook of Tourism Statistics“. Редовно је одговарано и на друге упите и захтјеве осталих корисника и достављани службени подаци.

Извршена је и редовна самопроцјена за области статистике туризма и упоредивост података са прописаним европским стандардима и методологијама (употребом SMIS+ Еуростат програма).

Током 2011. Агенција за статистику БиХ је припремила и редовно публиковала кварталне податке о стамбеној изградњи у БиХ. У публикацији су приказани подаци о броју завршених и незавршених станова, као и површини завршених станова. Ови подаци су обрађени на основу података достављених из ентитета, а извор података су пословне евиденције правних субјеката регистрованих у подручју F- Грађевинарство.

У току 2011. године обрађени су и публиковани квартални подаци из статистичког истраживања о грађевинским радовима у иностранству. Овим истраживањем прикупљају се и обрађују подаци: вриједност извршених грађевинских радова у иностранству по врстама радова; вриједност извршених радова по врстама објеката; вриједност извршених радова по земљама извршења радова; вриједност нових наруџби по земљама уговарања за извјештајни квартал; укупан број радника предузећа који своје радове изводе у иностранству, као и укупан број извршених ефективних часова рада радника на градилиштима. Примарни извор података су пословне евиденције правних субјеката у подручју F- Грађевинарство. Подаци за БиХ су обрађени на основу података достављених из ентитетских завода за статистику.

Настављајући започете активности кроз пројекат сарадње са SIDA/SCB, у 2011. години је спроведено Пилот квартално истраживање за дјелатност грађевинарства (за IV квартал 2010. и I квартал 2011. године). Истраживање је базирано на захтјевима ЕУ регулативе за краткорочне пословне статистике (EU Short Term Business Statistics Regulation No. 1158/2005, Annex B) и исказаним потребама интерних корисника.

До сада су реализоване сљедеће активности у оквиру овог истраживања: утврђен је оквир, дизајн узорка и изабран узорак за пилот истраживања; развијен је систем шифрирања ставки у упитницима; припремљена је листа формалних и логичких контрола за унос података; завршен је процес прикупљања података за IV квартал 2010. и I квартал 2011.; припремљено је упутство за израчунавање излазних варијабли и индикатора; развијена је ИТ апликација са модулима за унос и контролу података, за импутације „item and unit non-responsa“, за креирање извјештаја о одзиву, неодзиву и извршеним импутацијама; за израчунавање излазних резултата и процјену тотала.

Започета је анализа резултата, те припрема и израда методолошког документа и то ће бити завршено до априла 2012., након чега се планира почетак спровођење редовног кварталног истраживања.

Кроз досадашњи рад на припреми, креирању и спровођењу Пилот истраживања развијен је јединствени методолошки оквир (упитници, методологија, узорак, ИТ апликација) који ће бити основ за даљи развој и спровођење краткорочних пословних истраживања из других области пословне економије.

Развој преосталих краткорочних индикатора из грађевинарства, захтјеваних Анеksom B, EU STS Регулative (индекси трошкова грађења и грађевинске дозволе), планиран је у октобру 2011. започети IPA 2008 Пројекат. У том циљу су урађене све потребне припреме, укључујући дефинисање активности, начина рада и очекиваних резултата.

**Квартална
статистика
дистрибутив-
не трговине**

У 2011. години настављено је редовно припремање и публикавање података из области статистике дистрибутивне трговине. У саопштењу о дистрибутивној трговини у БиХ презентују се квартални подаци о оствареном промету, броју запослених и залихама по претежној дјелатности пословног субјекта.

У оквиру пројекта IPA 2008 планиране су активности на унапређењу постојећег кварталног истраживања у области статистике дистрибутивне трговине у складу са захтјевима из EU STS регулативе (Annex C), а са нагласком на статистику трговине на мало.

Циљ је израда јединствене методологије и почетак публикавања података на нивоу БиХ, што ће се постићи кроз редизајнирање инструмената из постојећих истраживања.

Конкретна реализација активности почела је у новембру 2011., и обављене су сљедеће припреме: анализирана су постојећа истраживања (која се спроводе у ентитетима и БДБиХ); утврђени су недостаци и дефинисане препоруке за наставак рада на редизајну мјесечног истраживања трговине на мало; припремљени су документи са детаљнијим прегледом и описом постојећих методолошких рјешења и начина избора узорка, те преведени упитници.

У циљу прилагођавања постојећих временских серија података (working-day adjustment i seasonal adjustment) припремљене су серије података и календар нерадних дана и празника за ентитете и Брчко дистрикт БиХ (2005-2011).

**Квартална
статистика
саобраћаја и
складиштења**

У 2011. години спроведено је квартално Пилот истраживање из области Саобраћаја и складиштења за IV квартал 2010. и I квартал 2011. године подржано кроз SIDA/SCB пројект. Истраживање је базирано на захтјевима ЕУ регулативе за краткорочне пословне статистике (EU Short Term Business Statistics Regulation No. 1158/2005, Annex D) и исказаним потребама интерних корисника. Ово истраживање је спроведено комбинаваном методом пуног обухвата и узорка изабраних предузећа.

До краја 2011. су реализоване сљедеће активности у оквиру овог истраживања: утврђен је оквир, дизајн узорка и изабран узорак за пилот истраживање, развијен је систем шифрирања ставки у упитницима, припремљена је листа контрола за унос и уређивање података, прикупљени су и обрађени подаци, припремљено је упутство за израчунавање излазних варијабли и индикатора, развијена је ИТ апликација (модули за: унос и контролу података, импутације „item and unit non-respons“, креирање извјештаја о одзиву, неодзиву и извршеним импутацијама, израчунавање излазних резултата и процјену тотала).

Анализа резултата пилот истраживања и припрема методолошког документа биће окончане до краја марта 2012., након чега се планира почетак спровођење редовног истраживања. Основна форма упитника, методологије, дизајна узорка и ИТ апликације моћи ће се користити за припрему других краткорочних истраживања из области пословне економије.

3.03 Енергетска статистика

Статистика производње, потрошње и снабдијевање енергентима

Редовно су публикована годишња саопштења за електричну енергију, топлотну енергију, угаљ, кокс и природни гас, референтна 2010. година, а према ЕУ Регулативи о енергетској статистици 1099/2008/ЕС.

У циљу развоја краткорочних показатеља статистике енергије, извршено је пилот истраживање за Мјесечно извјештавање о производњи електричне енергије, референтна 2011. година.

Меморандумом о разумијевању којег су 19. априла 2011. године потписали Мирсад Салкић, предсједавајући Државне регулаторне комисије за електричну енергију и Зденко Милиновић, директор Агенције за статистику Босне и Херцеговине, успостављен је оквир будућег партнерства у подручју за које су обје институције заинтересоване – у прикупљању и јачању квалитета и поузданости статистичких података у области статистике енергије.

По први пута Агенција за статистику БиХ је извршила међународно извјештавање на три релевантне адресе Eurostat/ IEA/UNSD годишње упитнике за електричну енергију и топлоту, референтна 2009. година.

Такођер, Агенција за статистику БиХ је започела редовно извјештавање IEA/Еуростат везано за цијене енергената (електрична енергија и природни гас) за референтну 2011. годину.

3.04 Статистика саобраћаја

Друмски, жељезнички и зрачни превоз воденим путевима и сигурност саобраћаја

Публикована су квартална и годишња саопштења статистике саобраћаја за сљедеће модуле саобраћаја: друмски, градско-приградски, жељезнички и ваздушни саобраћај, као и подаци о превозним средствима и инфраструктури.

Предузето је низ активности на успостављању сарадње БХАС-а са Агенцијом за идентификацијске документе, евиденцију и размјену података (IDDEEA). Резултат сарадње је достављена база података статистици и прво статистичко саопштење о регистрованим возилима у Босни и Херцеговини, референтна 2010. година.

Предузето је низ активности на успостављању сарадње БХАС-а са Управом за индиректно опорезивање, Граничном полицијом БиХ и Министарством сигурности БиХ, у циљу успостављања статистичког истраживања о граничном промету теретних моторних возила и граничном промету лица, како би се задовољила Регулатива Савјета Европе 881/92 о приступу тржишту превоза робе у друмском саобраћају и Регулатива Савјета (ЕЕЗ) бр. 1172/98 којом је утврђено које податке у вези превоза робе у друмском саобраћају треба прикупљати и начин на који те податке треба приказати.

Агенција за статистику БиХ је по први пута извршила међународно извјештавање заједничког Еуростат/UNECE/ITF упитника „WEB COmmon Questionnaire (WEBCOQ)“. Унешени су расположиви подаци статистике саобраћаја за серију година.

Извршено је међународно извјештавање UNECE упитника о прометним несрећама на друмовима Босне и Херцеговине (UNECE Questionnaire on Road Injury Accidents) и УНЕЦЕ упитника о друмском и жељезничком саобраћају, са доступним подацима.

Агенција за статистику БиХ је превела Рјечник за статистику

саобраћаја, четврто издање (*Glossary for transport Statistics*, fourth edition, Eurostat). Преведене термине је Дирекција за европске интеграције БиХ преузела у своју терминолошку базу. Дирекција за европске интеграције интензивно ради на прикупљању и утврђивању стручне терминологије у свим областима које су везане за европске интеграције.

3.06 Статистички пословни регистар

Ажурирање статистичког пословног регистра

У 2011. години настављен је рад на развоју и усаглашавању БиХ Статистичког пословног регистра (СПР) према ЕУ Регулацији за статистички пословни регистар (Statistical Business Register Regulation EC No. 177/2008) којом је успостављен јединствени оквир пословних регистра за статистичке потребе у земљама чланицама ЕУ. Процјене о усаглашености БиХ СПР са ЕУ редовно се дају у Eurostat Compliance Monitoring (SMIS+).

Интензивирана је сарадња са ентитетским статистичким институцијама на даљем унапређењу БиХ СПР-а на практичним и методолошким питањима.

Континуирано се радило на ажурирању података СПР, побољшању обухвата и квалитете података, усаглашавању методологије вођења, ажурирања и обраде података СПР, те на укључивању нових извора података. СПР се у статистичком систему БиХ све више користи као јединствени оквир за спровођење пословних статистичких истраживања и анкета за цијелу државу.

Почетком 2011. године завршена је имплементација нове КД БиХ 2010 у СПР, у дијелу који се односи на предузећа, правне субјекте. Свим јединицама регистра, правним субјектима, поред постојеће шифре главне дјелатности додјељена је и шифра главне дјелатности према КД БиХ 2010 (EU NACE Rev.2).

За предузећа која обављају и друге, споредне дјелатности, (гдје је то било евидентно на основу расположивих података) поред шифре главне дјелатности додјељена је и шифра споредне(их) дјелатности.

У 2011. почело је значајније користење СПР-а као јединственог оквира за спровођење статистичких истраживања: краткорочна пилот (СТС) истраживања за грађевинарство и саобраћај; инвестиције у стална средства; редовно структурно СПС истраживање; УНДП анкета за дјелатности културе и др.

Побољшање квалитете и обухвата СПР-а проводи се, великим дијелом, ажурирањем података уз употребу података из различитих административних извора.

Са аспекта употребе СПР-а посебно је важно располагање с ажурним подацима о број запослених и о оствареном промету, који представљају тзв. „стратификационе варијабле“, а користе се за избор јединица узорка, извођење резултата на нивоу тотала, разврставање јединица регистра по величини (микро, мала, средња, велика), анализу пословања субјеката и сл.

До 2011. за одређивање броја запослених јединицама СПР-а, као основни извор, користили су се подаци из Годишњих финансијских извјештаја. Међутим успоставом јединствених система за регистрацију, контролу и прикупљање доприноса и пореза на плаће и зараде створени су услови за кориштење података из тих база, што

представља квалитетнији и ажурнији извор.

Ентитетски заводи за статистику у 2011. су отпочели активности у вези са кориштењем и тих извора и осигурања приступа подацима тих база.

На тај начин се стварају претпоставке за побољшање квалитете и ажурности података о запосленим у СПР-у у наредном периоду. Порезна управа Републике Српске од 2010. године и Порезна управа Федерације БиХ од 2011. године су надлежне за успостављање и вођење база података јединствених система регистрације, контроле и наплате доприноса, које садржавају и потребне податке о броју запослених по пословним субјектима.

Ажурнији и квалитетнији извор података за финансијске податке у СПР (подаци о оствареном промету), у односу на податке из Годишњих финансијских извјештаја, представљају подаци Управе за индиректно опорезивање из ПДВ базе (ALISA). Унаточ потписаном Споразуму са Управом подаци ни у 2011. нису достављени Агенцији, што представља проблем везан за квалитету података Статистичког пословног регистра.

Настављена је сарадња са ЦБ БиХ и унапређен рад на преузимању и темељитијем кориштењу базе трансакцијских рачуна за поправљање квалитета података који се односе на активност/ неактивност јединица СПР.

У 2011. први пут је припремљено и објављено саопштење о броју предузећа (без предузетника) у СПР-у. Саопштење садржи податке о броју предузећа разврстаних по економским дјелатностима, класама запослених и класама прихода. Израда и публиковање саопштења ће се наставити и у сљедећој години тако да ће то постати редовна активност. По први пут је за БиХ попуњен и Еуростатов годишњи упитник „2011 Eurostat Annual Business Register Questionnaire“, и та активност ће се наставити и наредних година.

Такођер, одвијале су се и активности на реализацији специфичних захтјева интерних и екстерних корисника за потребе економских анализа и сл.

Сви послови на СПР подразумевају блиску сарадњу са ентитетским заводима за статистику и захтјевају неопходну и сталну подршку ИТ сектора, што укључује дораду апликација, израду нових алата за претраживање базе, као и реализацију свих корисничких захтјева.

Урађени су сви неопходни припремни послови везано за планирање активности и имплементацију ИПА 2008. укључујући и саму реализацију прве СБР мисије.

На нивоу државе и у 2011. био је присутан проблем кориштења СПР-а због непостојања индивидуалних финансијских података и индивидуалних података о броју запослених. Наиме, Агенција за статистику БиХ има податке у дефинисаним распонима, док ентитетски заводи за статистику посједују индивидуалне податке у апсолутним бројевима. Питање размјене индивидуалних података између ентитетских завода и Агенције (посебно са РЗРС) треба ријешити на највишем нивоу, како би се СПР у Агенцији могао досљедније користити. Проблем СПР-а је и непостојање адекватних података о броју запослених за пословне субјекте предузетнике и у том смислу треба порадити на кориштењу расположивих података ентитетских порезних управа.

4. СТАТИСТИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА

4.01 Статистика пољопривреде

Статистика биљне производње

У статистици биљне производње у 2011. години основни подаци биљне производње су се продуковали, агрегирани и објављивали за ниво БиХ. Усаглашеност са међународним стандардима је прилично добра, нарочито по питању главних индикатора (површине у ha, произведене количине и просјечан принос) у складу са регулативом Савјета 543/2009/ЕС. Агрегирани су подаци о оствареним приносима раних и касних усјева за ниво БиХ за главне групе усјева: житарице, индустријско биље, махунарке, поврће и сточно крмно биље, воће и гржђе. Агенција за статистику БиХ доставља податке ЕУРОСТАТ-у и FAO.

Статистика сточарства

Редовно се прикупљају, обрађују и дисеминирају подаци о бројном стању стоке и сточне производње, као и агрегирање података клања стоке и перади у клаоницама на основу усклађених истраживања у обје ентитетске статистике и подружници Брчко. Подаци су дати по врстама домаћих животиња и категоријама. Индикатори су усклађени са регулативом Савјета број 1165/2008: број закраних грла, нето тежина и рандман. Врши се међународно извјештавање (подаци о произведеном месу и броју закраних грла за ниво БиХ).

У 2011. години дизајниран је упитник и методологија за истраживање о прикупљању крављег млијека и производњи млијечних производа. Ентитетски заводи за статистику спровели су пилот истраживања на мјесечном нивоу. Добивени су индикатори о прикупљању сировог крављег млијека и производњи млијечних производа. Индикатори и периодичност су прилагођени ЕУ легислативи - Директиви Савјета 96/16/ЕС. Планира се увођење овог истраживања као редовна активност у 2012. години.

Дефинисано је Годишње пилот истраживање о прикупљеном сировом млијеку (све врсте млијека) и производњи млијечних производа у мјекарама. Дизајниран је образац и урађена методологија. Истраживање ће бити покренуто у 2012. години као пилот.

У сарадњи са ентитетским статистичким заводима извршене су припреме за покретање пробних истраживања (дизајнирани су упитници и методологије):

- Мјесечни извјештај о активности валионица/инкубаторских станица
- Годишњи извјештај о структури валионица/инкубаторских станица

4.02 Пољопривредне структуре

Пољопривре- дни попис

Главне активности побољшања статистике пољопривреде у 2011. години биле су везане за припреме за попис пољопривреде кроз имплементацију IPA 2007 пројекта „Јачање и хармонизација информација у пољопривреди и руралног развоја“ са сљедећим имплементираним активностима:

- Извршен је унос података Пилот пописа пољопривреде. Унос је извршен у Блаисе апликацији у Сарајеву (на једном мјесту)
- Извршена је анализа података и табелирање података у SPSS и MS ACCES-у
- Припремљени су полазни стратешки документи за спровођење пуног пописа пољопривреде
- Припремљен је Драфт Закона о попису пољопривреде. Савјет за статистику БиХ је донијело одлуку да се формира интерресорна радна група за израду Нацрта Закона о попису пољопривреде. Одлука је просљеђена Савјету Министара на усвајање.

У склопу IPA 2008 пројекта регионалне статистичке сарадње уз техничку помоћ експерата Еуростата финализован је образац за попис пољопривреде, дефинисана су правила за будућу трансмисију података Еуростату (EUROFARM база података), те је извршена калкулација стандардних оутпута 2007 (SO) биљне и сточне производње, који представља просјек SO 2005-2009.

4.04 Пољопривредни рачуни и цијене

Статистика цијена у пољопривреди

У 2011. години настављен је рад на побољшању статистике цијена, по препоруци SIDA/SCB експерата. Дизајнирани упитник са индикаторима инпута из 2010. године користио се за квартална истраживања цијена у 2011. години и то: ветеринарских производа, средстава за заштиту биља, пестицида и хране за животиње. Такођер редизајнирани су упитници статистике цијена оутпута (TRG-ови 13,31 и 33).

Извршен је обрачун индекса цијена инпута за 2005-2010. на кварталним нивоима. Као пондер узета је база 2005. година (међуфазна потрошња).

4.05 Статистика шумарства

Истраживања о производњи и цијенама шумских сортимената

Настављена су редовна истраживања цијена шумских сортимената на кварталном нивоу у 2011. години.

Урађена је методолошка основа и спроведено је Пилот истраживање о економским рачунима у шумарству од стране ентитетских статистичких завода. Створена је основа да се истраживање проводи на редовној основи у 2012. години.

Проводи се главно истраживање о производњи, продаји и залихама шумских сортимената. Подаци о производњи шумских сортимената се редовно прикупљају од стране ентитетских статистичких завода на основу мјесечних истраживања. Агенција за статистику БиХ публикује квартална и годишња саопштења. Објављени су подаци производње, продаје и залиха шумских сортимената за четинаре и лишћаре. Подаци се редовно достављају UNECE/FAO/EUROSTAT.

4.06 Статистика рибарства

Пилот истраживање о аквакултури

Статистика рибарства – У 2011. години Одсјек је компилирао податке ентитетских статистичких завода о аквакултури на основу новог редизајнираног упитника и методологије који су у потпуности усклађени са новом Уредбом ЕУ број 762/2008.

5.03 Статистика животне средине и рачуни

Статистика отпада

Публиковано је редовно годишње истраживање „Отпад из производних дјелатности“, референтна 2009. година. Такођер су публиковани подаци о комуналном отпаду, референтна 2010. година. Саопштења би требала допринијети бољем разумијевању Регулативе о статистици отпада 2150/2002/ЕС и имплементацији законодавне праксе ЕУ у подручју управљања отпадом.

Извршено је извјештавање Еуростата са подацима о комуналном отпаду за 2010. годину.

Извршено је пробно статистичко истраживање „Годишње истраживање о преради/збрињавању отпада“- ОТП-Р, а у циљу задовољавања Регулативе о статистици отпада. Упитник је тестиран, и ажурирана је софтверска апликација за ово истраживање.

Урађен је први тематски билтен „Животна средина, енергија, саобраћај“. За потребе израде тематског билтена успостављен је контакт са Федералним министарством за животну средину и туризам који је доставио податке о увозу/извозу отпада према Баселској конвенцији (прекогранични промет отпада).

Такођер је за потребе израде тематског билтена успостављен контакт са Министарством за спољну трговину и економске односе, Одсјек за заштиту животне средине, од којег су преузети подаци о супстанцама које оштећују озонски омотач.

Трошкови у заштиту животне средине

Пратећи Програм статистичких истраживања за 2011. годину, извршено је пилот истраживање „Инвестиције и трошкови у заштиту животне средине“. Циљ пилот истраживања је био истражити разумљивост и јасност самог упитника, а који ће се користити за редовно статистичко истраживање. Преведен је методолошки приручник за ово истраживање (на основу документа SERIEE-Инвестиције и трошкови у области животне средине – (Еуростат, 2002). Приручник ће служити као методолошки стандард за хармонизован приступ проблематици околишних трошкова и инвестиција у БиХ.

Статистика вода

Редовно су публикована годишња истраживања статистике вода, референтна 2010. година.

Климатске промјене

Публиковано је прво саопштење: „Емисије стакленичких гасова из сектора пољопривреде“, референтни период 2005-2009. Израчунате емисије стакленичких гасова у сектору пољопривреда су резултат успјешне сарадње Агенције за статистику Босне и Херцеговине и експерата статистике Шведске, који су пружили стручну методолошку помоћ у израчунавању емисија.

Развој околишних индикатора

Употреба индикатора омогућује праћење промјена стања одређеног параметра у времену, као и праћење остварења зацртаних циљева секторских политика или стратегија.

У циљу развоја 36 UNEPE/UNSD индикатора, координиране су активности између релевантних институција надлежних за питања животне средине у Босни и Херцеговини, подаци су прикупљени, извршена је провјера и обрада квалитета података. Радни документ може се наћи на страници: <http://www.unece.org/stats/documents/2011.10.environ.html>

Одсјек је активно учествовао на изради националног извјештаја за Босну и Херцеговину за радионицу *"Working Group on Environmental Monitoring and Assessment"*, а који је презентован на радионици од 20. до 21.10.2011. у Женеви. Релевантни документ се може наћи на адреси:

http://www.unece.org/env/europe/monitoring/12th_mtg.html

Одсјек је активно учествовао на изради документа *"2nd Environmental Performance Review of BiH"*. Документ сагледава напредак који је Босна и Херцеговина направила у управљању животном средином од првог прегледа који је у земљи спроведен 2004. године. Овај други ЕРР обухвата девет питања од важности за Босну и Херцеговину, која се односе на доношење политика, планирање и имплементацију, финансирање околишних политика и пројеката и интегрирање питања животне средине у економске секторе. Документ се може наћи на адреси: http://www.bhas.ba/dokumenti/EPR_2_001_01-bh.pdf.

За регионални пројекат *"Building Shared Environmental Information System elements in the West Balkan countries based on the EEA Core Set of Indicators"*, Одсјек је координирао активности међу релевантним институцијама у земљи за израду додатних индикатора (ЕЕА core set 37 индикатора), као и извршио ажурирање већ развијених индикатора.

Активно учешће Одсјека огледа се и у изради ЕЕА регионалне публикације за земље западнх Балкана, документ се може наћи на:

http://dl.dropbox.com/u/19628604/WB%20environmental%20CSI%20First%20draft_9NOV2011.zip

Статистика је узела активно учешће на изради нацрта првог документа о *"Извјештај о стању животне средине Босне и Херцеговине"*.

5.07 Информационо друштво

Статистика телекомуни- кација и кориштење ИТ технологија

Публиковано је редовно годишње и квартално саопштење статистике телекомуникација (телекомуникацијска опрема, мрежа и услуге).

6. ПОДРШКА ЗА СТАТИСТИЧКЕ ПРОИЗВОДЕ - ИНФРАСТРУКТУРА

6.01 Класификације

Класификација дјелатности

Рад на Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 завршен је у претходном периоду и она се примјењује од 01. 01. 2011. године. КД БиХ 2010 је потпуно усаглашен са ЕУ важећом класификацијом дјелатности (NACE Rev. 2 European Classification of Economic Activities, Regulation No. 1893/2006) и њена примјена подразумјева обавезу пререгистрације и усклађивања дјелатности свих регистрованих пословних субјеката у БиХ.

Како би се корисницима омогући лакши приступ КД БиХ 2010 у 2011 урађен је и објављен „Абецедни индекс класификације дјелатности КД БиХ 2010“ и постављен е-претраживач, као инструменти за њену примјену и кориштење.

У складу са захтјевима бројних корисника, а с циљем ефикасније имплементације КД БиХ 2010, правилног тумачења и пререгистрације пословних субјеката, редовно се у 2011. радило на припреми и давању одговора на постављене упите. Припремана су детаљна образложења и тумачења нове класификације и њене употребе за одређивање главне и споредних дјелатности. Такођер, даване су упуте за правилно кориштење припремљених алата за прегледање КД БиХ 2010, што укључује Табеле веза, Абецедни индекс класификације дјелатности и е-претраживач.

У 2011. формиран је и класификацијски сервер ради јединствене употребе свих економских класификација и њиховог међусобног повезивања (КД БиХ 2010, КППД БиХ 2010), те повезивања различитих верзија истоврсних класификација кориштених у протеклом времену.

Класификација производа

Посао на изради нове класификације производа по дјелатностима - КППД БиХ 2010 (стандард CPA 2008, „European Classification of Products by Activity“, ЕУ Регулатива бр. 451/2008) је завршен у претходном периоду. Примјена нове КППД БиХ 2010 почела је 01.01.2011. године. У 2011. обављене су значајне активности чија је сврха била помоћ у имплементацији у смислу детаљног тумачења класификације производа и њене употребе, као и кориштења припремљених табела веза. Остварена је сарадња с ИТ сектором у циљу формирања класификацијског сервера због јединствене употребе економских класификација и њиховог међусобног повезивања.

Номенклатура индустријских производа

Нова Номенклатура индустријских производа БиХ 2010 (НИП БиХ 2010), заснована на ЕУ PRODCOM листи 2010 (ЕУ Регулатива бр. 163/2010 - Products of European Community) и ЕУ регулативама бр. 3924/91, 912/2004, службено је објављена у „Службеном гласнику БиХ“ бр. 12/11. Како су уочене неке ситније грешке у НИП БиХ 2010 у „Службеном гласнику БиХ“ бр. 41/11 од 26. 05.2011 објављена је исправљена верзија.

Као инструмент за имплементацију НИП БиХ 2010 комплетирани су табеле веза између нове и претходне верзије номенклатуре. Табеле су кориштене при прерачунавању историјских PRODCOM података, тј. података из ранијих година на нову номенклатуру, ради могућности упоређивања података у међународним размјенама и за задовољавање потреба БиХ корисника.

Класификација занимања

У току 2011. године извршено је ажурирање Класификације занимања тј. додавањем у системски попис занимања 344 занимања према препорукама корисника и ентитетских статистичких завода.

КЗБИХ-08 је у потпуности усаглашена са међународном класификацијом занимања – ISCO-08.

У циљу олакшаног приступа класификацији занимања Агенција је омогућила приступ класификацији корисницима на својој интернет страници. На тај начин корисници путем е-претраживача могу веома лако пронаћи и одредити шифру групе за свако појединачно занимање.

6.02 Обуке

Обука особља

Обука статистичара путем међународне сарадње, радионица, судјеловања у раду радних група европских статистичара је континуиран процес.

6.03 ИТ подршка, стандарди и алати за статистичку производњу

Пописне активности ИТ

Реализоване су активности које су везане за припрему пробног Пописа и Пописа становништва у БиХ и то:

- Урађена је финална верзија упитника P1, P2 и P3, те упитника за тестирање пописивача;
- У поступку је спровођење тендерске процедуре у Делегацији Европске комисије за набавку неопходне софтверске и хардверске опреме за обраду материјала пописа;
- Развијена је апликација за ручни унос података која ће бити кориштена у пробном попису;
- У току је реализација II фазе обуке особља које ће бити у радним групама за потребе Пописа (50 особа из Агенције за статистику БиХ);
- Припремљена је техничка спецификација за DMS (Document Management System) за потребе мониторинга активности на Попису;
- Није реализована планирана реконструкција ИЦТ инфраструктуре у складу са планом припрема за Попис (дио активности планиран за 2011. годину) због привременог финансирања.

Апликације и базе података

Тренутно се у Агенцији за статистику БиХ користи 35 апликација које служе како за унос тако и за обраду података добијених из истраживања.

Континуирано се ради на дизајну и развоју нових апликација за потребе статистичких истраживања, као и на унапређењу и одржавању постојећих апликација.

Припремљене су базе података бруто и нето плата, индекса обима индустријске производње за објављивање на веб страници Агенције за статистику БиХ.

База индекса потрошачких цијена је објављена на веб страници.

Развијен је и пуштен у рад е-претраживач класификације занимања и класификације дјелатности.

Одржавање веб странице Унапређен је дизајн веб странице у дијелу активности, вијести и публикација.

Припремљена је и постављена анкета о задовољству корисника.

Развијен је календар објављивања статистичких података.

6.06 Информисаност и дисеминација

Публикације, саопштења, веб страница, Интранет

Према Календару за објављивање статистичких података за 2011. годину су припремљене, штампане и објављене публикације, мјесечна саопштења из најважнијих статистичких истраживања (*Индекс потрошачких цијена, Просјечне цијене, Запосленост, Незапосленост, Туризам, Спољна трговина, Бруто и нето плаће, Индустрија, Дистрибутивна трговина*), квартална и годишња саопштења.

Организовано је 14 конференција за новинаре (12 редовних и 2 ванредне, пријем за новинаре и достава материјала са конференције за новинаре - објављено 13 публикација и 200 саопштења (у три језичне варијанте).

Припремљен је и штампан годишњи план и изјештај Агенције на сва 3 локална језика, као и ванредна публикација *Опћи избори 2010*, те публикација *БиХ у бројевима*.

Све публикације су лекторисане, преведене и припремљене на сва три локална језика: босански, хрватски и српски, а дјеломично и преведене на Енглески језик и публиковане на веб страници www.bhas.ba.

Проширена је веб страница Агенције и Интранет страница за интерну комуникацију, постављен и одржан нови сервер за веб страницу www.bhas.ba у Агенцији за статистику БиХ, одржан е-mail, NewsLetter и др. Омогућено је праћење информација о статистичким подацима и вијестима на Twitter-у. Постављен је и линк на квиз „Провјерите своје знање о статистици“ на нашем језику.

Концепција и изградња база података

Развијене су и ажуриране следеће базе података :

- Проширена и ажурирана база за кориснике и корисничке захтјеве;
- Завршене базе економских класификација и публикације КППД 2010, КД 2010, PRODCOM и
- Проширена је DEV INFO база са подацима о демографији (становништво, витална статистика), економији, образовању и социјалној заштити. У овој бази су основни индикатори за Пописе становништва од 1879. до 1991.

Односи с јавношћу и корисницима

Издавање публикација, података, информација везаних за начин пословања, достава различитих врста материјала путем поште/преса/maila, састанци са корисницима.

Рјешавање корисничких захтјева из публикованих података или путем посебне обраде; помоћ кориснику при тражењу података и претраживању база података; обавјештавање о најновијим статистичким публикацијама редовно према плану публикаовања; ажурирање и праводобна попуна упитника међународних организација. Одржавање редовних мјесечних конференција за новинаре.

Од ове године Агенција за статистику Босне и Херцеговине у сарадњи са Еуростатом пружа могућност бесплатног претраживања статистичких информација, база података и електронских публикација из мреже националних центара - *European Statistical Data Support (ESDS)* помоћу развијених модула из *Assist* апликације, пружа помоћ корисницима и одговара на захтјеве на сва три званична језика БиХ и шаље кварталне извјештаје о пруженим услугама.

6.09 Међународна сарадња и европске интеграције

Реализоване активности

Одсјек за међународну сарадњу и европске интеграције имплементира различите активности у испуњењу својих задатака:

- Контакти са међународним организацијама и институцијама
- Учествовање представника статистичких институција на различитим међународним састанцима и обукама
- Координација донаторске помоћи и имплементација различитих пројеката
- Координационе активности у регионалним програмима помоћи (који обухватају више земаља)
- Програмирање и припрема приједлога за будуће пројекте
- Регионална и билатерална сарадња
- Достављање података Еуростату и другим организацијама (путем различитих упитника и апликација)
- Хоризонталне активности - Координација унутар статистичког система БиХ
- Активности везане за Европске интеграције: извјештавање о извршавању обавеза произашлих из Споразума о стабилизацији и придруживању с ЕУ, Европског партнерства и других релевантних докумената; праћење напретка у статистици и извјештавање
- Организација састанка
- Превођење

Најважније реализоване активности:

1. Контакти са међународним институцијама и организацијама су били интензивни и у 2011. години. Као и обично, најинтензивнија је била комуникација с Еуростат-ом. У организацији Еуростата извршена је прилагођена глобална процјена (AGA) статистичког система у БиХ. Након двије посјете ЕУ стручњака и достављања

релевантне документације о БХ статистичком систему, припремљен је и финални извјештај (достављен у октобру 2011). Он ће служити као основ за сва будућа планирања.

Од осталих, издвајају се контакти у вези планирања будућих пројеката са донаторима: EU, Sida, GIZ, MMF.

2. Учешће БХ представника на различитим међународним састанцима – као нпр. састанцима радних група у организацији Еуростата и разних међународних организација је било омогућено најчешће путем донаторских средстава (угл. кроз IPA 2008 и 2009 МВР), користећи једнократне подршке (нпр. UNFPA финансирање за присуство презентацији пописа у Бјелорусији), али и властитим средствима.

Статистичари из све три институције и из скоро свих области имали су прилику учествовати на међународним састанцима и радним групама.

Своје представнике БХАС је имала и на редовним годишњим састанцима којима присуствују само представници са нивоа државе као што су: UNSD у New York-у, UNECE у Женеви, MGSC у Лухембоургу, DGINS-а у Њемацкој. Веома важна активност за БХАС је и учешће на редовном PGSC-а састанку који је одржан 2011. у Загребу.

Стручна обука у различитим статистичким областима је организована и имплементирана нарочито у оквиру IPA регионалног пројекта, Sida/SCB националног и регионалног пројекта, билатералне сарадње са Словенијом и студијских посјета.

3. У 2011. години важно је поменути имплементацију сљедећих пројеката:

а) Национални пројекти

- IPA 2008 Twinning пројекат – почео са имплементацијом у септембру 2011. и трајаће двије године. Овај пројекат представља директни наставак CARDS Twinning пројекта (завршен у 2008) и Twinning Light пројекат (реализован у 2010. години) Има 3 компоненте (1- за бизнис статистике са 3 подкомпоненте; 2- за проширени НBS/подршка проширеној анкети за потрошњу домаћинства; 3- за институционално јачање). Прве активности из компоненти 1 и 3 су планиране крајем 2011. године.
- Национални пројекат који финансира Сида, а имплементира Шведска статистика (фаза II, период јануар 2010 – децембар 2011). Компоненте пројекта се односе на активности: статистичка методологија; шумарство; животна средина; енергетика; тржиште рада; родна/гендер статистика; STS/краткорочне статистике. Завршне активности пројекта су имплементирани у 2011. години.
- У оквиру пројекта "Јачање државних институција у БиХ" који финансира Њемацка влада, а имплементира у GIZ, Агенција за статистику је једна од (засада) четири одабране институције. Планирање пројекта је почело у 2010. години, а интензивирано

у првој половини 2011. године када је почела и имплементација. Агенција, односно Одсјек за међународну сарадњу, је у склопу пројекта крајем године успјешно организовало радионицу за макроекономске статистике као прву заједничку активност са ЦББиХ.

4. Регионални пројекти

- Након завршетка IPA 2008 MBR, званично је започела имплементација IPA 2009 Вишекорисничког пројекта за статистику (почео у децембру 2010. године и трајаће 2 године, до краја новембра 2012). БиХ узима учешће у следећим пилот пројектима: спољна трговина, статистика цијена - PPP, национални рачуни, ВоP- платни биланс; LCS/статистика трошкова рада; LCS индекс, миграције; енергетска статистика, дисеминација; подршка корисницима за кориштење података. Овај програм има компоненту за финансирање учешћа на међународним састанцима, и обукама и слично, а коју координира Одсјек међународне сарадње. Користећи ову подршку IPA пројекта, велики број наших представника узео је учешћа на састанцима разних радних група у организацији Еуростата и разних међународних организација, а два млада запосленика су добила шансу за стручно усавршавање у земљама ЕУ.
- Сида Регионални пројекат је започео у прољеће 2008. године. Имплементирано је више активности (комуникације и корпоративни имиџ, прикупљање података, љетна школа итд). Пројекат је настављен и у 2011. години и ова фаза ће трајати до јула 2012. године. Очекује се и наставак.

5. Нови планирани пројекти - у протеклом периоду одјељење међународне сарадње је било задужено за програмирање и припрему идејних пројекта за будуће активности.

Све је рађено у сарадњи с ентитетским институцијама.

У склопу сарадње са Сида-ом, планиран је и договорен наставак националног пројекта, фаза III која би званично требала почети са имплементацијом у првом кварталу 2012. године. Одсјек међународне сарадње је био задужен за координацију и припрему приједлога пројекта у сарадњи са Статистиком Шведске што је успјешно одрађено.

Други велики пројекат везан за ЕУ фондове је IPA 2011 пројекат који је требао бити наставак IPA 2008 Twinning пројекта. Прва половина 2011. године је протекла у интензивном раду на изради пројект *fiche-a*. Нажалост, због различитих стајалишта три статистичке институције у вези дефинисања свих предуслова за пројекат, ЕУ је одбацила приједлог као неусаглашен. Ипак, крајем 2011. године почело је програмирање IPA 2012-2013 пројектата и статистичке институције су постигле консензус око компоненти које требају бити саставни дио будућег пројекта (1. национални рачуни; 2. бизнис статистике као наставак рада на IPA 2008 Twinningu; 3. подршка попису пољопривреде и постпописним активностима дисеминације; 4. Компонента намијењена СВВин за финансијске рачуне; 4. развој ESSPROS_a у БиХ). Слједи наставак рада, а завршна фаза припреме пројектног приједлога се

очекује у првој половини 2012. године.

Планиран је и наставак сарадње са ММФ-ом за даљи развој националних рачуна у БиХ. ММФ је потврдио почетак имплементације регионалног пројекта који ће обухватити и БиХ, а почетак се очекује у априлу 2012. године.

6. Регионална и билатерална сарадња (активности подржане од Одсјека међународне сарадње) - Након потписивања билатералног уговора о сарадњи са Државним заводом за статистику Републике Словеније (у децембру 2010. године), имплементирани су планиране активности за 2011. годину. У контактима са БХ Дирекцијом за европске интеграције договорено је да билатералне активности са Словенијом из области статистике буду настављене и у 2012. години у оквиру Споразума о привредној сарадњи између Савјета министара БиХ и Владе Републике Словеније, који је потписан у 2009. години. Припремљен је нови списак активности које би требале бити предметом будуће сарадње.

Сем сарадње са Словенијом, важно је поменути и организацију студијских посјета Државном заводу Републике Хрватске, нарочито везане за припрему пописа у БиХ.

Реализована је и посјета Турској у склопу билатералне сарадње двију држава и договорена појачана сарадња у области статистике.

7. Достављање података у Еуростат, путем посебних упитника (за израду публикација), као и другим организацијама, се обавља правовремено и редовно више пута годишње.

БХАС је и у 2011. узела учешће у самопроцјени властитих статистичких података и њиховој упоредивости са европским (употребом СМИС+ програма, активност коју организује Еуростат, а у БиХ координира Одсјек за међународну сарадњу). Босанско-херцеговачка самопроцјена је и овај пут званично одобрена и Еуростат је доставио своје коментаре.

Коментари које достави Еуростат још увијек се не користе довољно за наше властите потребе (нпр. код прављења планова и за побољшање рада).

8. Хоризонталне активности - Координација унутар статистичког система обухваћа редовну комуникацију с ентитетским заводима за статистику, као и другим бх. институцијама које достављају податке за статистику. У протеклој години је сарадња с ентитетима нарочито била интензивна приликом планирања АГА/прилагођене глобалне процјене и код планирања нових пројеката.

И поред овога, постоји простор за побољшање комуникације унутар статистичког система и Одсјек за међународну сарадњу ће тим поводом иницирати састанак представника све три институције.

9. Вршено је редовно праћење Европског партнерства и обавеза које има статистика. То је укључивало редовно информисање путем учешћа на састанцима и слања различитих врста извјештаја, те координацију унутар статистичког система. Сви извјештаји су

достављани правовремено.

Према редовном Извјештају о напретку БиХ за 2011. годину, статистика је направила мали напредак, али главни проблеми остају неријешени (усвајање Закона о попису, недостатак пуне сарадње између статистичких институција, недостављање потребних података од стране Управе за индиректно опорезивање).

10. Одсјек је учествовао у организирању различитих састанака везаних за планирање будуће помоћи, а рад је био интензиван нарочито у периоду март–јуни 2011. када су обављене двије посјете ЕУ стручњака. Одсјек међународне сарадње је био задужен за организацију свих састанака везаних за процјену и координацију унутар бх. статистичког система.

11. Послове усменог и писменог превођења, за различите потребе, Одсјек је радио и у протеклој години.

7. АДМИНИСТРАТИВНА ПОДРШКА

7.01 Управљање ИТ инфраструктуром

Одржавање и размјена Размјена података са ЕУРОСТАТ-ом врши се путем јединствених програмских алата које је омогућио Еуростат.

Унапређена је постојећа ICT инфраструктура, како кроз набавку нове

, #+: + # ')! F+(+ % #%.
!C+ + ! ;, *+: + 8 - # += -+.
, !C+ + |^U + 8 - + + : ' ! % : ').

7.02

Нормативно – правна дјелатност

- Закон о Попису становништва, домаћинства и станова у Босни и Херцеговини, упућен у парламентарну процедуру усвајања у 2011. години.
- Нацрт Закона о измјенама и допунама закона о статистици Босне и Херцеговине је 21.12.2011. године, упућен на Савјет министара Босне и Херцеговине у редовну процедуру разматрања и усвајања.
- На 152. сједници Савјета министара Босне и Херцеговине одржаној 01.06.2011. године, донесена Одлука о усвајању Програма рада Агенције за статистику Босне и Херцеговине за 2011. годину (годишњи програм реализације активности планираних у Статистичком програму Босне и Херцеговине, број: 05-07-1-951-17а/11 од 01. 06. 2011. године.
- Донесена Класификација производа по дјелатностима БиХ 2010 - КППД БИХ ("Службени гласник БиХ, бр.30/11) и
- Номенклатура индустријских производа - НИП БИХ 2010 "(Службени гласник БиХ, бр.12/11).
- Приједлог Одлуке о формирању Интерресорне радне групе за израду Приједлога класификације просторних јединица за статистику у Босни и Херцеговини 19.01.2011. године, упућена Савјету министара Босне и Херцеговине у процедуру разматрања и усвајања, међутим ова тачка је скинута с дневног реда.

Кадровска попуњеност

Правилником о унутрашњој организацији Агенције за статистику БиХ (број 1187/08 од 02. 06. 2008. године) за вршење послова из надлежности Агенције за статистику БиХ систематизовано је укупно 192 извршиоца, и то: директор 1, замјеник директора 2, помоћника директора 9, шефови одсјека 23, остали државни службеници 145, намјештеници 12.

У Агенцији чија се унутрашња организација и начин рада заснива на функционалној повезаности унутрашњих организацијских јединица, од укупно систематизованих 192 радна мјеста, на дан 31.12.2011. године попуњено је укупно 93 радна мјеста (што процентуално износи 48% од укупног броја систематизованих радних мјеста), од чега је: директор 1, замјеник директора 2, помоћник директора 5, начелник одјељења 1, шефова одсјека 14, осталих државних службеника 60, намјештеника 10.

Из разлога привременог финансирања, Агенција није испунила план пријема нових дјелатника за 2011. годину, у складу са одобреним планом пријема од стране Савјета Министара БиХ. Пријем је потребно реализовати у 2012. години како би се могли имплементирати

међународни пројекти и спровести Попис становништва, домаћинства и станава.

7.03 Управљање финансијским средствима

Извјештај Уреда за ревизију

Извјештај о ревизији финансијског пословања Агенције за статистику БиХ за 2010. годину је позитивно. Агенција је и у 2011. години наставила активности на даљем унапређењу свог рада и примјени

Извршење буџета на дан 31.12.2011.

КОНТО	ОПИС	Буџет за 2011.	Извршење	Индекс
			2011.	
I	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ	3.909.500	3.684.653	94
6111	Бруто плаће и накнаде	2.621.500	2.614.246	100
6112	Накнаде трошкова запослених и скупштинских посланика	313.000	305.145	97
6131	Путни трошкови	172.000	110.123	
6132	Издаци телефонских и поштанских услуга (РТТ)	79.750	70.749	87
6133	Издаци за енергију и комуналне услуге	61.000	53.795	81
6134	Набавка материјала	112.500	63.030	54
6135	Издаци за услуге превоза и горива	17.000	14.534	85
6136	Унајмљивање имовине и опреме	221.000	220.288	100
6137	Издаци за текуће одржавање	96.000	52.237	52
6138	Издаци осигурања, банкарских услуга и услуге платног промета	6.250	4.292	69
6139	Уговорене услуге	209.500	176.160	84
II	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	0	0	0
8213	Набавка опреме - редовна	0	0	0
	УКУПНО - РАСХОДИ ФИНАНСИРАНИ ИЗ БУЏЕТА (I-II)	3.909.500	3.684.653	94
II а	ВИШЕГОДИШЊИ КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ - ПОПИС СТАНОВНИШТВА	930.019	0	0
	Набавка опреме за Попис становништва	930.019	0	0
	УКУПНО РАСХОДИ ФИНАНСИРАНИ ИЗ БУЏЕТА (I+II+II а)	4.839.519	3.684.653	76
III	ПРОГРАМИ ПОСЕБНЕ НАМЈЕНЕ			
	Ажурирање главног узорка домаћинства	10.867	10.628	100
	Анкета HBS	1.562	1.207	77
	Анкета Проширени HBS	65.091	51.342	79
	Cards 2005 Twinning project	153	153	100
	Остале донације	130.642	54.033	35
	SIDA пројекти	10.524	10.514	100
	УКУПНО	218.839	127.877	58

ПРОБЛЕМИ У РЕАЛИЗОВАЊУ ПЛАНА РАДА АГЕНЦИЈЕ ЗА СТАТИСТИКУ БИХ

Поштивање Закона о статистици БиХ И даље имамо разлике у тумачењу и примјени одредби Закона, поготово када се ради о безусловној достави неопходних, првенствено одређеног сета индивидуалних података Агенцији од стране Републичког завода за статистику републике Српске, чиме се директно крше одредбе Закона о статистици БиХ, као и Закона о статистици РС. Из разлога даљег хармонизовања статистичке легислативе БиХ с ЕУ Аquis, Агенција за статистику је припремила Приједлог измјена Закона о статистици БиХ који ће се у току 2011. године упутити у парламентарну процедуру.

Достављање административних података за статистику спољне трговине Агенција за статистику БиХ је испунила планиране активности и циљеве за 2011. годину у овој области уз одређене проблеме који су онемогућили спровођење адекватних контрола и побољшања квалитета података о робној размјени. Најважнији проблем је недостављање података са јединственим идентификацијским бројем твртки од стране Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине.

Обрачун улагања средстава у инвестиције Због постојећег проблема везаног за достављање комплетне базе података из РЗС РС обрачун је урађен кориштењем анонимних микроподатака РЗС РС и комплетне базе података достављене од стране ФЗС ФБиХ и Брчко дистрикта БиХ.

Краткорочна статистика индустријске производње Један од основних проблема који је остао отворен је утврђивање заједничког панела статистичких јединица за мјесечно истраживање и начина управљања панелом тако да се он одржава што је могуће стабилнијим.

Показатељи квалитете су такођер важан елемент методологије, али ентитети и ДББиХ још увијек их не достављају. Анализом конзистентности резултата за БиХ и ентитетских показатеља утврђена је потреба за додатним усклађивањем.

Такођер сматрамо да је пролонгирање преласка на имплементацију нове класификације дјелатности и нове номенклатуре индустријских производа у мјесечним истраживањима за 2012. годину и прерачунавања расположивих серија индекса индустријске производње на нову класификацију дјелатности усложнило ситуацију у области индустрије и додатно оптеретило извјештајне јединице које у 2012. години морају упоредо користити 2 стандарда.

Ажурирање статистичког пословног регистра Један од битних извора за побољшање квалитете података представљају подаци из ПДВ пријава Управе за индиректно опорезивање (база ALISA). Унаточ потписаном Споразуму са Управом, подаци нису достављани Агенцији нити у 2011, што представља проблем везан за квалитету и ажурност података Статистичког пословног регистра.

Приступ подацима из овог извора је важан приоритет у раду Агенције, који се треба ријешити и тако омогућити производњу квалитетније и потпуније статистике, а истовремено допринијети растерећењу јединица извјештаја и статистичког особља.

ALISA покрива сва предузећа и предузетнике обавезне да се региструју за ПДВ (годишњи промет преко 50.000 КМ) и оне који су

добровољно регистровани за ПДВ.

Проблем СПР-а у 2011. било је и нерасполагање одговарајућим и ажурним подацима о броју запослених за пословне субјекте. За потребе израде оквира за статистичка истраживања и избор узорка, те одређивање величине пословних субјеката по критерију броја запослених, до сада су се као извор података користили подаци из годишњих финансијских извјештаја предузећа. Подаци о броју запослених за предузетнике (SUR, STR i sl.) нису расположиви у СПР. Сада постоје бољи и ажурнији извори за број запослених и они се што прије требају почети користити за ажурирање података у СПР. У оба ентитета успостављени су јединствени регистри за регистрацију, контролу и прикупљање пореза и доприноса на плаће и зараде, које воде ентитетске порезне управе. База података покрива све пословне јединице, укључујући и предузетнике.

**Анкета о
трошковима
рада**

Проблем из Пилот истраживања - који може имати за посљедицу необјављивање података из Анкете о трошковима рада на нивоу БиХ, као и саму сврху спровођења Пилот истраживања, а састоји се у томе да, Агенција не може добити микроподатке из РЗС РС који се односе на тај ентитет.

ПРИЛОЗИ

ПРЕГЛЕД ПУБЛИКОВАЊА У 2011. ГОДИНИ

ТЕМАТСКИ БИЛТЕНИ:

- Демографија 2010
- Култура и умјетност 2010
- Социјална заштита у БиХ 2010
- Спољна трговина 2010
- Бруто домаћи производ 2010
- Индустијска производња у 2010. години – претходни PRODCOM резултати
- Индекс потрошачких цијена у БиХ 2010
- Индекс цијена произвођача индустријских производа у БиХ 2010
- Инвестиције 2010
- БиХ у бројевима - 2011

АНКЕТЕ:

Анкета о радној снази 2011 - Коначни резултати

САОПШТЕЊА:

- Статистика спољне трговине – 12 бројева
- Демографија – 7 бројева
- Статистика националних рачуна – 7 бројева
- Грађевинарство – 9 бројева
- Статистика образовања – 2 броја
- Пољопривреда - 11 бројева
- Шумарство – 5 бројева
- Туризам – 12 бројева
- Животна средина – 10 бројева
- Индекс цијена потрошача (CPI) -12 бројева
- Индекс произвођачких цијена – 12 бројева
- Просјечне цијене – 12 бројева
- Запосленост - 12 бројева
- Незапосленост – 12 бројева
- Просјечне нето плате: мјесечних 12, кварталних 4 и полугодишњих 2 броја, годишње 1
- Просјечне бруто плате: мјесечних 12, кварталних 4 и полугодишњих 2 броја
- Индустијска производња - 12 бројева
- Статистика саобраћаја – 7 бројева
- Анкета о радној снази 2010 - прелиминарни подаци
- Дистрибутивна трговина – 4 броја
- Статистика телекомуникацијских услуга у 2009
- Инвестиције-прелиминарни подаци
- БДП –прелиминарни подаци
- Статистика пословног регистра

ОСТАЛЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ:

- Номенклатура индустријских производа БиХ
- МД Структурне пословне статистике
- Рјечник саобраћаја
- Општи избори 2010

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ

о спроведби Статистичког програма
од значаја за Брчко дистрикт БиХ у 2011. години

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ

О извршењу Статистичког програма од посебног интереса за Брчко дистрикт Босне и Херцеговине у 2011. години.

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о извршењу Статистичког програма од посебног интереса за Брчко дистрикт БиХ у 2011. години подноси Агенција за статистику БиХ Подружница/Експозитура Брчко у складу са чланом 33. Закона о статистици БиХ ("Службени гласник БиХ" број: 26/04) и чланом 6. и 7. Споразума о преузимању послова, опреме, финансијских средстава и запослених са Бироа за статистику Брчко дистрикта БиХ.

Извјештајем су обухваћена сва статистичка истраживања и статистичке активности утврђене Статистичким програмом од посебног интереса за Брчко дистрикт БиХ у 2011. години.

У циљу добијања релевантних статистичких података за већину статистичких истраживања вршен је проширени обухват; у њега су били укључени пословни субјекти са сједиштем у Брчко дистрикту БиХ, као и дијелови пословних субјеката – "Подружница" које послују на територију Брчко дистрикта БиХ, а сједиште им је у ентитетима, мимо утврђених критерија и праксе која се проводи у ентитетима.

Од укупно 155 статистичких истраживања и активности Подружница/Експозитура Брчко спровела је 94 статистичка истраживања официјалне статистике и 14 осталих активности, 7 надлежних овлашћених органа за спровођење статистичких истраживања спровело је 43 истраживања, нису извршена 4 статистичка истраживања преузета из Плана рада Агенције за статистику БиХ.

У Брчко дистрикту БиХ је заокружен процес производње статистике са свим фазама, као и у ентитетима. Ажурно је вођен Јединствени регистар пословних и других субјеката и њихових дијелова, Статистички пословни регистар, те Регистар просторних јединица као основ за правилан и потпун обухват јединица посматрања.

Припреман је, штампан и извјештајним јединицама упућен статистички инструментариј за спровођење свих истраживања. Вршен је пријем и контрола извјештаја и остале статистичке грађе и спроведен теренски рад. Подаци су обрађивани у складу са постојећом методологијом. Рађене су и додатне обраде за поједина статистичка истраживања у случају проширеног обухвата.

Креиране су базе података и корисницима благовремено осигуравани подаци.

Приоритетно су осигуравани подаци потребни пословним и другим субјектима, институцијама Брчко дистрикта БиХ и грађанима у остваривању њихових права и обавеза (подаци о БДП, просјећним плаћама, коефицијентима раста потрошачких цијана и сл.).

Добра је сарадња остварена и са ентитетским заводима за статистику.

1. ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ СТАТИСТИКЕ

1.01 Статистика становништва

Витална статистика (рођени, умрли, закључени и разведени бракови)

Обрађени су и у посебној тематској публикацији исказани подаци и показатељи демографије за период 2006 – 2010. године, гдје су поред процјена исказани подаци статистике рођених, умрлих и закључених и разведених бракова у серијама по наведеним годинама. За 2010. годину исказани су детаљни подаци.

Процјена броја становништва

У 2011. години израђене су процјене становништва за 2010. годину. Процијењен је број укупног становништва са пребивалиштем на територију Брчко дистрикта БиХ, број присутног становништва, те број домаћинстава који се користе за разне друге статистичке анализе. Процјене присутног становништва извршена је према spolu, према старости и старосним групама. Као основа за процјене кориштени су резултати обраде демографских података Пољопривредног пописа из 2002. године и подаци виталне статистике без података о миграцијама 2003-2010. године.

1.02 Статистика тржишта рада

Статистика зарада, запослености и незапослености

У области статистике тржишта рада редовно су прикупљани и обрађивани подаци о просјечним нето и бруто плаћама о запосленом код правних особа по класификацији дјелатности, подаци о незапосленима и просјечним мировинама за ниво Брчко дистрикта БиХ.

Анкета о радној снази

Према утврђеној динамици на годишњем нивоу у априлу 2011. године по шести пут је спроведена методом узорка Анкета о радној снази, АРС. Анкетирано је укупно 1002 изабрана домаћинства. Претходни резултати анкете објављени су у септембру 2011. године. Комплетни коначни резултати ове анкете могу се наћи на веб страници Агенције за статистику БиХ.

Проширена анкета о потрошњи домаћинства

Реализована је проширена Анкета о потрошњи домаћинства на изабраном узорку за Брчко до 503 домаћинства, током свих 12 мјесеци 2011. године.

Тренутно се подаци обрађују, а коначни резултати очекују се за јесен 2012. године.

1.03 Статистика образовања

Статистика основног, средњег и високог образовања

У области статистике образовања спроведана су сва статистичка истраживања, а резултати обраде су исказани у посебној тематској публикацији. Попуњени су и послати у Агенцију за статистику БиХ Упитници UNESCO за статистику предшколског, основног, средњег и високог образовања за Брчко дистрикт БиХ.

1.04 Статистика културе

Култура и умјетност

У току 2011. године спроведено је Статистичко истраживање пословних субјеката из подручја културних дјелатности у организацији UNDP MDGF Фонда за развој, гдје су се у обухвату нашли сви пословни субјекти који имају шифру дјелатности у складу са Листом културних дјелатности, а резултати овог истраживања бит ће приказани у посебној публикацији која ће бити објављена за ниво Босне и Херцеговине и садржавати ће податке за Брчко.

Спроведена су статистичка истраживања из области културе тј. прикупљени су подаци о радио и ТВ станицама, биоскопу, позоришту и библиотекама.

1.05 Статистика здравства

Тематска публикација

Из области статистике здравства, а у сарадњи са Одсјеком за здравство, извршена је обрада података за посљедњу годину - а резултати обраде су исказани у посебној тематској публикацији.

1.07 Статистика социјалне заштите

Корисници и установе социјалне заштите

У области статистике социјалне заштите спроведена су сва статистичка истраживања, а резултати обраде су исказани у посебној тематској публикацији за период од 2006. до 2010. године.

1.10 Статистика криминалитета

Истраживања из области статистике криминалитета

Статистичка истраживања осталих друштвених подручја - за подручје правосуђа - криминалитета обједињава Правосудна комисија, а остала истраживања у свом домену Полиција Брчко дистрикта БиХ.

2. МАКРОЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ

2.01 Годишњи економски рачуни

Обрачун БДП за ниво БиХ

Урађен је обрачун БДП за 2010. годину по производној методи. Бруто домаћи производ по производној методи обрачунат је на бази бруто додане вриједности у текућим цијенама и примјеном методологија SNA 93 UN и ESA 95 Еуростата као јединственог стандарда.

Обрачуном су обухваћене институционалне јединице из свих сектора: нефинасијски сектор, финансијски сектор, сектор Владе, непрофитне институције које служе домаћинствима и сектор домаћинства, односно обухваћена је цијела економија Брчко дистрикта БиХ.

Обрачун БДП извршен је на два начина:

- према сједишту основног пословног субјекта и претежној дјелатности за ниво БиХ и

- по принципу регионалних рачуна са укљученим подацима за подружнице како би се добили релевантни подаци за локалне потребе.

Објављена је тематска публикација о БДП за Брчко дистрикт БиХ у

2010. години по производној и доходовној методи и у текућим цијенама са елементима процјене необухваћених економских активности.

Статистику финансијских рачуна спроводила је Филијала ЦБ БиХ спровођењем пет мјесечних статистичких истраживања утврђених Програмом. Владине финансије праћене су редовним спровођењем три статистичка истраживања Филијале ЦБ БиХ: сервисирање спољног дуга и отплата међународних обавеза, буџетски приходи и расходи и неплаћени јавни приходи, те истраживањем Дирекције за финансије о бруто наплати прихода преко уплатних рачуна. Подаци су обрађивани, а дијелом и публиковани у редовној публикацији.

Обрачун улагања средстава у инвестиције

Сprovedено је статистичко истраживање о инвестицијама правних особа у 2010. години. Подаци овог истраживања су прикупљени и унесени у складу са захтјевима обрасца, а публикација је објављена и за претходне године са подацима за предузећа чије је сједиште у Брчко дистрикту БиХ (организацијски принцип). 2010. година је приказана у публикацији, са детаљним разрадама по организацијском принципу и принципу чистих дјелатности.

2.06 Статистика цијена

Индекси потрошачких цијена у Брчко дистрикту БиХ

У области статистике цијена и потрошње током 2011. године редовно су снимане потрошачке цијене на изабраним мјестима, подаци обрађивани у Агенцији и на основу тога објављивана саопштења о кретању индекса потрошачких цијена у Брчко дистрикту БиХ на мјесечном нивоу.

На бази индекса рачунати су коефицијенти раста потрошачких цијена неопходни за обрачун затезних камата у складу са одредбама Закона о затезним каматама у Брчко дистрикту БиХ.

Индекс произвођачких цијена

У 2011. години се наставило са прикупљањем и уносом података потребних за обрачун Индекса цијена произвођача у заједничкој апликацији за ниво БиХ.

2.07 Статистика спољне трговине

Спо трговина

У 2011. години прикупљани су подаци о спољнотрговачком промету са иностранством, а објављена је и тематска публикација са детаљним подацима за 2010. годину и првих шест мјесеци 2011. године, те са основним подацима за претходне године.

3. ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ

3.01 Годишње пословне статистике

Структурне пословне статистике

Сprovedено је Структурно пословно истраживање за 498 изабране правне особе у подручјима дјелатности Прерађивачке индустрије, Енергије, Грађевинарства, Трговине, Угоститељства и Саобраћаја. Детаљни образац попуњавали су 68 изабраних предузећа SPS-D/2010, а 429 скраћени образац СПС-С/2010. Предузећа

регистрована у подручју Прерађивачке индустрије имала су обавезу да поуне и допунске упитнике из чијих обрада ће се црпити пондери за израчунавање индекса индустријске производње и гдје ће базна година бити 2010.

Годишња статистика индустријске производње

Сprovedено је годишње истраживање индустрије ИНД 21 за 2010. годину и прикупљени годишњи подаци о произведеним количинама производа за даљу производњу, промјени залиха, продаји производа и сл. По први пут је то урађено кориштењем PRODCOM листе 2011 и то за године 2010, као и буџет за 2009. годину

3.02 Краткорочне пословне статистике

Краткорочна статистика индустријске производње

Сprovedојена су истраживања производне статистике и краткорочне статистике предузећа. Мјесечно истраживање индустрије је редовно спровођено, подаци су обрађивани, а индекс физичког обима индустријске производње је рачунат за ниво БиХ са укљученим подацима за Брчко.

Квартално пилот истраживање за подручје грађевинарства и промета

У 2011. години рађено је квартално пилот истраживање у коме је обухваћено укупно 116 правних особа и то 76 из подручја грађевинарства и 40 из подручја промета. Подаци су уношени, и ради се на обрадама. Ово истраживање се планира увести као редовно у наредним годинама.

Краткорочна статистика грађевинарства

Сprovedојено је мјесечно истраживање, те су континуирано објављивани подаци који се односе на вриједност грађевинских радова, број радника и ефективне часове рада. Подаци су обрађивани за потребе Агенције за статистику БиХ тј. за ниво обраде БиХ по сљедећим ставкама: вриједност извршених грађевинских радова, од тога: новоградња, реконструкције, поправци, одржавања; колико се односи на објекте високоградње, а колико на објекте нискоградње. Подаци су прикупљени за сва предузећа регистрована у дјелатности грађевинарства са десет и више запослених радника.

Дистрибутивн а трговина

У области трговине спроведена су мјесечна и квартална истраживања, а обрађени подаци нису објављивани за ниво дистрикта, него су обраде достављене Агенцији за статистику БиХ.

Статистика туризма

И истраживања из области туризма и угоститељства редовно су спровођена, обрада података је вршена, а резултати обраде публиковани у редовним публикацијама.

Промет и комуникације

Редовно су спровођена статистичка истраживања из области статистике промета: статистика друмског превоза путника, робе, жељезничког саобраћаја, претоварима и услугама у пристаништу, поштанског промета и телекомуникација.

3.06 Статистички пословни регистар

Ажурирање пословног регистра

Настављене су активности везане за унапређење статистичког пословног регистра кроз његово допуњавање подацима и ажурирање према динамици утврђеној од стране Агенције за статистику БиХ. Статистички пословни регистар (СПР) је почео да функционира у 2009. години. Током 2011. године рађено је на његовом даљем допуњавању према утврђеној динамици рада. Током 2011. године настављено је са радом на прекласификацији шифара дјелатности у складу КД 2010.

4. СТАТИСТИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА

Прикупљање, обрада и објављивање података статистике пољопривреде, шумарства и рибарства

Током 2011. године активно је рађено на прикупљању и обради података за израду индекса улазно излазних пољопривредних цијена у складу са прописаним међународним стандардима. Спроведена су и сва остала статистичка истраживања из области статистике пољопривреде (ратарске производње и сточарства), шумарства, рибарства и заштите животне средине захваљујући изузетно доброј сарадњи са Одсјеком за пољопривреду и шумарство, као и другим Владином одсјецима. Подаци о пољопривреди исказани су у посебној публикацији.

5. МУЛТИДОМЕНСКЕ СТАТИСТИКЕ

5.03 Статистика животне средине и рачуни

Статистика отпада, вода

Спроведена су статистичка истраживања из области статистике заштите животне средине, статистике вода, по новим обрасцима и заједничкој методологији усклађеној са методологијама ЕУРОСТАТА за ову област статистике, а подаци обрађени и публиковани за ниво БиХ.

6. ПОДРШКА ЗА СТАТИСТИЧКЕ ПРОИЗВОДЕ -ИНФРАСТРУКТУРА

Класификација дјелатности

Ступањем на снагу Закона о измјенама закона о класификацији дјелатности Босне и Херцеговине („Сл. гласник БиХ“ број 32/10), постојећи Закон о класификацији дјелатности Брчко дистрикта БиХ морао је бити усклађен са насталим измјенама у поменутом закону.

На основу горе наведеног прописа, донесена је Одлука о КД Брчко дистрикта БиХ у потпуности усклађена са КД БиХ 2010, а са њеном примјеном у административним регистрима Брчко дистрикта БиХ отпочело се од 01.01.2011.године.

Остале класификације

И све остале класификације прописане од стране Агенције за статистику БиХ су одмах преузете и примјењују се у постојећим софтверским рјешењима.

Ажурирање регистра просторних јединица

Регистар просторних јединица, катастарских општина, насељених мјеста, МЗ, статистичких и пописних кругова са утврђеним називима, матичним бројевима и мапама на катастарским и топографским картама и описима граница је израђен 2003. године

заједничком активношћу тадашњег Статистичког бироа и Пододсјека за катастар, а ажуриран 2010. године заједничким напором Пододсјека за катастар и уз финансијску подршку Агенције за статистику БиХ.

Тежиште посла у ажурирању Регистра просторних јединица је било на цијепању пописних кругова у складу са методологијом, израда нових дигиталних мапа на ортофото подлози и измјена описа граница статистичких и пописних кругова према тренутном стању. Оно што је неопходно урадити у наредном периоду, а у оквиру припрема за спровођење Пописа становништва од стране Владе Брчко дистрикта БиХ је додјела назива улица у руралном подручју Брчко дистрикта БиХ и ажурирање стања кућних бројева на територију цијелог Брчког.

Ажуран регистар просторних јединица је први увјет за успјешно спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова у БиХ, активности која предстоји у наредном периоду након усвајања Закона о попису становништва, и на чијим припремама статистика БиХ интензивно ради.

Вођење и ажурирање Јединственог регистра пословних субјеката

Посебна пажња посвећена је уредном и ажурном вођењу Јединственог Регистра пословних и других субјеката и њихових дијелова. Субјектима се утврђује главна (претежна) дјелатност и матични, односно порески број у сарадњи са Пореском управом. Подаци из овог регистра користе се за Статистички пословни регистар тј. за израду адресара извјештајних јединица за сва статистичка истраживања која се проводе методом извјештаја.

Акти који се издају у поступку статистичке регистрације служе пословним и другим субјектима за остваривање њихових права и обавеза: пријаве радника код ПИО/МИО и Фонда здравственог осигурања, за отварање банковних рачуна и слично. Подаци из нашег Регистра служе надлежним органима за утврђивање обавезе предаје завршних рачуна за регистроване пословне субјекте.

У 2011. години спроведен је поступак регистрације 372 пословних субјеката и њихових дијелова, од чега: правних особа 136, самосталних предузетника 151, подружница чије је сједиште у Брчко дистрикту БиХ 60, и подружница чије је сједиште ван Брчко дистрикта БиХ 25. Спроведен је поступак 1.693 промјена у регистру од чега је 535 брисање из регистра. Ови послови воде се дневно ажурно. Разлог оволиког броја промјена у односу на претходне године је што је у 2011. години рађено усклађивање шифара дјелатности са новом КД Брчко дистрикта БиХ.

Од почетка регистрације до 31.12.2011 године укупно је регистровано 8.212 пословних субјеката и њихових дијелова, од чега: правних особа 2.506, самосталних предузетника 4.676, подружница са сједиштем у Брчко дистрикту БиХ 567 и подружница чије је сједиште ван Брчко дистрикта БиХ 463. Спроведена је 5.529 промјена, од чега брисања из регистра 2.938.

Обука запослених

Континуирано је рађено и на едукацији запослених у 2011. години, првенствено кроз пројекте у организацији Агенције за статистику БиХ и учешће у раду Радних група за националне рачуне, пољопривреду, индустрију, статистички пословни регистар и сл.

Публикације, саопштења

У области информисања уређено је и издато 6 редовних публикација "Билтен-статистички подаци" и 9 тематских публикација по посебним областима статистике: „Индекси потрошачких цијена“, "Статистика социјалне заштите, "Статистика пољопривреде", "Демографија", "Здравствена заштита, "Статистика спољне трговине", Национални рачуни", "Статистика образовања" и „Статистика инвестиција“ у којима су дате серије основних података за претходне године и детаљни подаци за последњу годину обраде.

Публикација „Статистика индустрије,“ није урађена зато што смо процијенили да треба урадити одређене корекције на пондерима за ниво објављивања података у Брчко дистрикту БиХ.

Публикације су доступне и у електронској форми на веб страници Агенције за статистику БиХ и веб страници Владе Брчко дистрикта БиХ.

У виду саопштења редовно су у "Службеном гласнику БД БиХ" објављивани подаци о мјесечним просјечним нето и бруто плаћама, те мјесечним коефицијентима раста потрошачких цијена у БДБиХ. На посебан захтјев подаци су давани и другим корисницима (институцијама БД БиХ и институцијама БиХ, научним и стручним институцијама и др.)

Координација и односи са корисницима

Координација и сарадња са органима овлашћеним за спровођење статистичких истраживања и осталим институцијама у БДБиХ била је врло добра, првенствено у планирању и спровођењу дијелова статистичких истраживања који се на њих односе.

Са Пореском управом води се заједнички регистар пореских обвезника и статистике, Одсјек за здравство Владе врши шифрирање узрока смрти демографске статистике, у сарадњи са Одсјеком за јавни регистар врши се ажурирање Регистра и евиденције територијалних јединица, Одсјек за привредни развој и даље снима потрошачке цијене за потребе обрачуна индекса потрошачких цијена за ниво Брчко дистрикта БиХ и БиХ, са Дирекцијом за финансије осигуравају се детаљни подаци о извршењу буџета по нижим организационим јединицама ради правилне обраде по дјелатностима за обрачун БДП. Неопходно је наставити са остваривањем активне координације и сарадње са институцијама овлашћеним за спровођење статистичких истраживања и другим институцијама Брчко дистрикта БиХ.

Влада Брчко дистрикта БиХ је осигурала простор-канцеларију за смјештај резервне базе статистичких података Босне и Херцеговине тзв. "Disaster & recovery centar". Инсталирање опреме и пуштање у функцију бити ће током 2012. године.

7. АДМИНИСТРАТИВНА ПОДРШКА

Одржавање опреме и обрада података

Електронска обрада података је вршена без већих проблема за статистичка истраживања за које су осигурани рачунарски програми. Благовремено је вршена припрема и инсталирање програма за унос и обраду података за 2011. годину и благовремено су отклањани застоји у кориштењу истих.

Редовно је одржавана постојећа опрема, локална рачунарска мрежа функционира, антивирусна заштита постоји, омогућен је

приступ Интернету за све запослене кориштењем властите информационе мреже.

Влада Брчко дистрикта БиХ је употпуности испоштовала обавезе из Споразума о преузимању послова, опреме, финансијских средстава и запослених Бироа за статистику Брчко дистрикт БиХ, те је захваљујући томе омогућено успјешно функционисање Подружнице током 2010. године.

**Нормативно-
правна
дјелатност и
координација**

У области руковођења израђен је, у сарадњи са осталим институцијама за спровођење статистичких истраживања, Статистички програм од посебног интереса за Брчко дистрикт БиХ у 2011. години, достављен Влади и усвојен.

Израђен је Извјештај о извршењу Програма статистичких истраживања од посебног интереса за Брчко дистрикт БиХ у 2010. години, достављен Влади Брчко дистрикта БиХ, те Агенцији за статистику БиХ.

Тежиште активности у наредном периоду требало би бити на реализацији активности Средњорочног и Годишњег плана рада Агенције за статистику БиХ, у дијелу који се односе на Брчко дистрикт БиХ.

ЗАВРШНЕ НАПОМЕНЕ

Овај извјештај је саставни дио годишњег Извјештаја о раду Агенције за статистику БХ за 2011. годину, и бити ће разматран и усвојен и од стране Савјета министара БиХ.

Број:
Датум:

Директор

Зденко Милиновић